

PODVIG CEN JEKLU ZA 3 DOLARJE

Vlada je dovolila to zvišanje cene na podlagi Capehartovega dodatka.

WASHINGTON. — Vlada je v sredo odredila zvišanje cene jeklu za približno 3 dolarje pri toni. Istočasno je Roger Putnam, načelnik urada za ustali- te cen, izjavil, da ne vidi nikakega razloga še za nadaljnje zvišanje cen jeklu, da bi bilo omogočeno zvišanje mezd je- klarjem. (To je, da industrije lahko zvišajo mezde ob sedanjem zvišanju cen). Dejal je tudi, da bo prihodnji teden navedel svoje priporočilo, v koliko naj se zvišajo mezde.

Charles Sawyer, trgovinski tajnik, v čigar področju je zdaj obrat je-klaren, je izročil vprašanje mezd uradu za ustali- te cen, in ko bo sprejel od njega odgovor, ga bo predložil pred- sedniku Trumanu za končno ak- cijo in odločitev.

Vlada je dovolila zvišanje cen jeklu pod Capehartovim am- endmentom, na čigar podlagi in- dustrija lahko zviša ceno jeklu v gotovih okoliščinah za tri do- larje pri toni, to je za četrtno onega zneska, o katerem pravi- lo industrije, da bi bil potreben, če hočejo zvišati mezde v taki višini, kot jo je priporočil sta- bilizacijski odbor.

Slovenska pisarna
6116 Glass Ave., Cleveland, O
Telefon: EX 1-9717

ŠOLA (slovenska sobotna). Starše prosimo, da opozore otroke, da imajo domačo vajo in da jim eventualno pomorejo.

ROKOVNJAČI. Vaja za 2. in 3. dejanje v nedeljo dopoldne ob 11 v Slovenski pisarni. — Reži- ser.

LEGITIMACIJO ima v pisar- ni Stanko Lužar.

Špionaža na Švedskem

STOCKHOLM. — Varnostna policija je aretirala že petega Šveda, ki je osumljen špionaže za Sovjetijo. Je to železničar Werner Rihninger.

Vremenski
prerok
pravi:

Danes in ponoči večinoma ob- lačno in toplo. Enako vreme v soboto.

Važni dnevi svetovne zgodovine

Dne 25. aprila 1874 je bil ro- jen Marconi, iznajditelj brez- žične telefonije.

Dne 26. aprila je Spominski dan Konfederacije v državah Alabama, Florida, Georgia in Mississippi.

Dne 27. aprila 1822 je bil ro- jen ameriški general Grant. Is- tega dne leta 1791 je bil rojen Samuel Finley Morse, ameriški iznajditelj telegrafa. Umrli 2. aprila 1872.

POTISNITE URO NAPREJ!

V nedeljo gremo zopet na zgodnji poletni čas in bomo mo- ralno potisniti kazalce na urah za eno uro naprej. — Najbolje je, če se pomakne uro naprej v nedeljo zvečer, ko greste k po- čitku, tedaj boste lahko sigurni, da v ponedeljek ne boste pri- šli eno uro prepozno na svoje delo.

Železnice, letalstvo in avtobu- si bodo izdali nove vozne oziro- ma časovne rede, kajti nekat- ere vožnje bodo po novem, druge zopet po starem času.

Pojav sentimenta, da pride gov. Lausche na narodno glasovnico

Med onimi, ki bi se izjavili zanj, so clevelandski žu- pan Burke, podgovernor Nye in kandidat za sena- torja DiSalle.

COLUMBUS, O. — Med ohij- skimi delegati konvencije za predsedniško nominacijo, ki so obljubili svoje glasove Robertu J. Bulkleyju, se je pričela rzvi- jati kampanja za nominacijo go- vernerja Lausche. Prva taka javna izjava je prišla iz Loraina v sredo zvečer, ko sta se Joseph A. Ujhelyi, preds. lorainske de- mokratske organizacije, in El- mer C. Trinter, demokr. načel- nik v Erie okraju, izjavila za Lausche.

Tukaj pa se je doznalo, da se bodo trije najmočnejši Bulkley- jevi "at large" delegatje, — cle- velandski župan Burke, podgo- verner Nye in demokrat. kan- didat za zvezni senat DiSalle, tudi izjavili za Lausche, čim "dobe besedo."

Za ta novi sentiment sta dva pglavlna razloga: Prvič, de- mokratski voditelji se boje, da z Bulkleyjem ne bodo mogli po- raziti Kefauverja in da morajo imeti kandidata, ki je privlačljiv za glasove, kakršen je Lausche. Drugič: oni demokratski vodi- telji v državi, katerim ni všeč governerjeva neodvisnost, mis- lijo, da bodo brez njega v držav- nem boju laže sami zase izvoje- vali položaje, ki si jih žele.

De Gasperi v zvezi s fašisti

RIM. — Krščanski demokrat je premierja Alcide De Gaspe- rija so se zvezali — neradi si- cer — s fašisti v prizadevanju, da preprečijo komunistom zma- go ob občinskih volitvah dne 25. maja.

15,000 čeških nun je moralo iz samostanov

RIM. — Katoliška časniška agencija ARI poroča, da so češki komunisti izgnali iz samosta- nov 15,000 redovnic, katerih ve- čino so pozaprl v koncentra- cijskih taboriščih, kjer morajo prisostvovati komunističnemu pouku.

DAJ BRAT, DAJ SESTRA, SPOMNI
SE BEGUNCEV S KAKIM
DOLARJEM

Novi grobovi

Frank Berlan

V četrtek zjutraj je preminul na svojem domu na 831 E. 207. St. Euclid, O. Frank Berlan, star 77 let. Tukaj zapuška soprogo Mary, rojeno Erjavec, doma iz fare št. Vid, vas Bejane na Do- lenjskem, sinova Franka in Ru- dolpha, hčere Mrs. Mary Wen- zel, Jennie Antonin, Frances Krnc, brata Antona in sestro Angela Mehle v Chisholmu, Minn., in več sorodnikov. Ro- jen je bil v fari Kopanj pod Gro- supljem, vas Velika Ilova Gora na Gorenjskem, kjer zapuška brata Johna in sestro Ano Okorn. (Tukaj mora biti pomota, ker Grosuplje so na Dolenjskem, do- čim je Velika Ilova gora, kakor je zgoraj rečeno, na Gorenjskem. ured.). Tukaj je bival 50 let in je delal za New York Central železnico, dokler ni stopil v po- koj pred 12 leti. Bil je član dr. Mir št. 142 SNPJ. Pogreb se vr- ši v soboto zjutraj ob 8. uri iz Jos. Zele in Sinovi pogrebne- ga zavoda na 458 E. 152. St. v cer- kevi sv. Kristine ob 8:30 uri in nato na Calvarija pokopališče.

Mike Krehel

Po dolgi in mučni bolezni je preminul na svojem domu na 7618 Aberdeen Ave. Mike Kre- hel (Krehelj), pd. Janezinov iz Ostrožnega Brda, star 77 let. Tukaj zapuška soprogo Frances, rojeno Premro, doma iz Velike- ga Ubelskega pri Postojni, sino- va Paula in Antona, hčer Mary Kvaternik ter več sorodnikov. Rojen je bil v Ostrožnem Brdu pri št. Petru na Krasu, kjer za- puška več sorodnikov. Tukaj je bival 42 let in je bil član dr. Jugoslav Camp št. 293 WOW. Pogreb se vrši v ponedeljek zju- traj ob 10. uri iz Jos. Zele in Si- novi pogrebne- ga zavoda na 6502 St. Clair Ave. ter v cerkev Sv. Vida ob 10:30 uri in nato na Calvarija pokopališče. Truplo bo položeno na mrtvaški oder v so- boto zvečer ob 7. uri. Ker se vrši 40 urna pobožnost pri sv. Vidu, bo darovana pogrebna sv. maša v četrtek zjutraj ob 8:30 uri.

Anton Jančigar

Včerej zjutraj je nenadoma um- rnil na domu svoje hčere na 1124 Villaview Pl. Anton Jančigar. Družina je preje žvela na 6604 Schaefer Ave. 27 let. Zadnja tri leta je bil upokojen, prej pa je delal v Madison Foundry Co. 23 let. Žena Mary mu je umrla v nov. 1948. Tukaj zapuška dve hčeri, Mary Fabian in Hermino Lekse, tri sinove, Antona, Erne- sta in Alberta in vnuke. V Cle- velandu zapuška brata Andrewa in sestro Anno Laurich. V do- movini pa dve sestri, Marijo Mauer in Nežiko Nahtigal, ka- kor tudi več sorodnikov. Rojen je bil v vasi Cvibel pri Žužem- berku, odkoder je prišel pred 41 leti. Bil je član društva Naprej št. 5 SNPJ, W. O. W. Oak Camp No. 159 in Moške zveze št. 5. — Pogreb bo v ponedeljek zjutraj ob 9:45 iz Zakrajškovega pogreb- nega zavoda v cerkev sv. Vida ob 10, kjer bo truplo samo bla- goslovljeno zaradi 40-urne po- božnosti. Redna pogrebna ma- ša bo darovana v četrtek zjutraj ob 7:45. Truplo, ki bo položeno na mrtvaški oder danes zvečer ob sedmih, bo pokopano iz Za- kajškovega pogrebne- ga zavoda na pokopališču Kalvarija.

Crippsovo truplo vpepeljeno

ZUERICH. — Truplo umrle- ga angleškega državnika Staf- forda Crippsa, ki je umrl v Švici, je bilo v Zuerichu vpepeljeno.

Komunisti v vlogah pasijonskih igralcev

V letošnjem velikonočnem času je skupina krajevnih italijanskih komunistov sodelovala pri prireditvi "Pasijona", kjer so komunisti igrali vloge apostolov in drugih ličnosti, ki nastopajo v tej predstavi. To so delali brez vsake rdečice sramu in ob polni vednosti, da so njihovi voditelji v Sovjetiji odgovorni za preganjanje vere in katoliške duhovščine v sa- telitskih državah. — Njihova burka je bila prozorna. "To- variši" se zavedajo, da žive v katoliški deželi, ki ni pod sovjet- sko nadvlado, zato ustvarjajo tudi sami videz vernih ljudi, dokler ne udari njih ura.

Kljub gorostasnim komunističnim potegavčinam je še mnogo mnogo ljudi, ki ne razumejo narave komunistov in komunizma. Če bi jo, ne bi označevali boja proti temu no- vodobnemu barbarstvu za "lov na čarovnice" in za "rdeče slani- ke", in ne bi na usta ustajali, da obsojenim komu- nistom "ne morejo obrniti hrbtna". . . . Zato, ker smatramo in- filtracijo komunistov na najvažnejše ključne položaje v vla- de raznih držav, vključno v vlado naše lastne dežele, za na- vaden "bav-bav", je bilo možno, da je rdeči režim zavladal nad 600 milijoni ljudi, to je skoraj nad tretjino prebivalstva zemeljske oble. . .

PRAVA PRAVCATA VOJSKA V KAZNILNICI V MICHIGANU

Nad upornimi kaznjenci je prevzel komando no- rec-sadist, "Crazy Jack" Hyatt, ki hoče staviti samo governerju svoje pogoje. — Govern- er je osebno obljubil upornikom, da bodo izpolnje- ni njihovi pogoji. — Oblasti imajo zaradi paz- nikov-talcev vezane roke.

JACKSON, Mich.—(Buletin). G. Mennen Williams, govern- er države Michigan, je v sredo zve- čer osebno zagotovil kaznjencem upornikom v tukajšnji državni jetnišnici, da bodo izpolnjeni njihovi mirovni pogoji.

JACKSON, Mich. — Jack — (Crazy Jack) Hyatt, kriminal- sadističnega tipa, je prevzel v- sredo komando nad 169 preosta- limi uporniki, ki so se zabarik- diral v celničnem bloku št. 15.

Crazy Jack Hyatt, o katerem nikoli ne veste, kaj bo storil pri- hodnji trenutek, je vrgel ven na dvorišče skozi okno jetnišnice osebne predmete, ki so last dveh paznikov izmed devetih, ki jih drže uporniki kot talce. Toda jetniškim uradnikom je bilo po- zneje zagotovljeno, da se ni paznikom nič zalega zgodilo.

Crazy Jack, ki je nekad izra- bil governerja Williamsa kot svoj ščit pri poizkusu pobega iz Marquette jetnišnice, je histeri- čno kričal in zahteval, naj se ne- mudoma pozove governerja, da se bo pogajal z njim. Uradniki so zločinskemu norcu zagotovi- li, da je bilo storjeno vse, kar je bilo mogoče, da se obvesti governerja o njegovi zahtevi, toda ga niso mogli doseči.

Dr. V. Fox, psiholog v jetniš- nici, se je pričel potem pogaja- ti s Crazy Jackom v prizadeva- nju, da se naredi konec upor, ki se je pričel v nedeljo zvečer in v katerem so povzročili kaz- njenci s svojim požiganjem in vandalizmom že za dva in- pol milijona dolarjev škode. Pre- den je Crazy Jack prevzel ko- mando nad svojimi pajdaši, je

Čudo moderne kirurgije: Umetni želodec

SAN FRANCISCO. — Na se- stanku kirurškega kolegija v- tukajšnjem mestu so opisali o- peracijo, ki je postala potrebna zaradi raznih želodčnih bolezni; pri eni sami operaciji, ki traja štiri do šest ur, odstranijo bolni- kov želodec in ga nadomestijo z umetnim želodcem.

Umetni želodec napravijo pri tej operaciji iz srednjega dela črevesja bolnika samega, in si- cer iz konca tankega črevesa in začetka debelega črevesa. Ta posebni del črevesa so izbrali, ker je verjetno bolj prikladen za funkcije želodca kot vsako drugo tkivo. Na mesto odstranjenega pra- vega želodca pritrdijo odrezane dele črevesja in tako ostane pa- cient prav za prav brez pravega trebuha. Stanje pacienta se na- glo izboljša, čeprav nima več prostora za "zbiranje in mletje" hrane, ki je olajševal prebavno delo črevesja. Zdravniki zatrju- jejo, da nadomešča umetni želo- dec, v katerem je prostora za približno pol kvarta tekočine, odlično funkcijo pravega želo- dca.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Na obisku iz Venezuele—

Na počitnicah pri svoji ma- teri Mrs. Frances Knaus na E. 62. cesti je njena hčerka Vera Gluck, ki je prišla s svo- jim možem iz daljne Venezue- le, kjer omenjena živita. V so- boto se odpeljeta v New York, od tam pa se vrmeta s parnikom na svoj dom v Venezuelo.

Sinko je—

Pri Mr. in Mrs. Victor Dro- blich so dobili krepkega, devet funtov težkega sinka. Mama in dete st zdrava v St. Ann's bol- nišnici. Mr. in Mrs. Frank Jak- šič, 6111 St. Clair Ave., sta po- stala s tem četrčič stari očka in stara mama. Čestitamo na vse strani!

Pobiranje asesmenta—

Danes, v petek, bodo društve- ni blagajniki pobirali asesment.

Tretja obletnica—

V nedeljo 27. aprila ob 10:30 bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pokojnega Josepha Kozel v spom- initvi tretje obletnice njegove smrti.

Izredna seja—

Oltarno društvo pri fari sv. Vida ima v nedeljo 27. aprila ob 5. uri popoldne izredno sejo, ob 6. uri vse tri večere pa molit- veno uro 40-urne pobožnosti.

Prestavljena maša—

Sv. maša za pokojno Elizabeth Sirk ob 5. obletnici njene smrti ne bo darovana v soboto, 26. aprila, kakor je bilo poročano, temveč v torek ob 8:30 zjutraj v cerkvi sv. Kristine. To pa radi pogreba pokojnega Franka Ber- lan.

Še na mnoga leta!

Jutri, 26. aprila, bo rojstni dan priljubljenega pevovodje in pev- skega učitelja Mr. Antona Schu- bla. Člani Glasbene matice mu žele ob tej priliki vse najbolje.

Prestala operacijo—

Mrs. Veronica Krince, 1134 E. 76 St., hči Mr. in Mrs. John Ue- tič, je v Glenville bolnišnici sre- čno prestala operacijo. Naha- ja se v sobi št. 310, kjer jo pri- jateljeli lahko obiščejo.

Očetovski klub—

Očetovski klub pri sv. Vidu bo imel v soboto zvečer ob osmih zabavo v šolski dvorani. Vsi so vabljeni. Dohodek te zabave je namenjen za nabavo športne opreme za otroke.

Prva obletnica—

V nedeljo 27. aprila ob 10. uri bo v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za Antona Kersman v spomin prve obletnice njegove smrti.

Zaroka—

Frank Mohorcic, st., 1258 E. 71. St., naznanja zaroko svoje vnukinje Christine Trinco s Pfc. Robertom Dudash. Zaročenec je sin Mr. in Mrs. Geo Dudash, — 3532 E. 117 St.

Banket in ples—

Kegljačice društva Sv. Jožefa št. 169 KSKJ imajo v nedeljo 27. aprila ob 5. uri pop. banket in ples v Slov. domu na Holmes Ave.

Seja—

Euclid Rifle Club ima v to- rek 29. aprila ob 8. uri zvečer sejo v SD na Holmes Ave.

Zaroka—

Na velikonočno nedeljo sta se zaročila Miss Danica Slabe, hči znanih Mr. in Mrs. James Slabe, 1164 E. 167 St. in Edward Peru- šek, sin Mr. in Mrs. Joe Perušek, 14406 Westropp Ave. Poročno slavlje bosta obhajala 5. julija v SDD na Waterloo Rd. Bilu sre- čno!

Za materinski dan—

Ce hočete napraviti svoji ma- teri veselje, lahko zamenjate njen stari radio aparat ali TV za novega Zenith 1952. Brodnick Bros. na Waterloo Rd. vam vza- me stare aparate na račun do \$250. Preberite oglase v današ- nji številki lista!

Eisenhower je zmagal v Pennsylvaniji

Dobil je 600,000 več glasov kot njegov najresnejši tek- mec Taft, ki ni bil na gla- sovnic.

Našemu včerašnjemu poro- čilu, ki je bilo nepopolno, ker mnogo glasov države Penne še ni bilo v glavnem stanu niti še prešteti, dodajemo danes sle- deče dopolnilo:

Gen. Eisenhower je dobil v Pennsylvaniji nad 600,000 več glasov kakor njegov najmoč- nejši tekmeec sen. Taft, čigar ime ni bilo na glasovnici.

Rezultati volitev v 7623 pre- cinktih od 8415 precinktov so sledeči: Eisenhower 768,793 gla- sov; Taft 148,334; Stassen 109,- 855; gen. MacArthur 4420 in go- verner Warren 2235 (vpisanih) glasov.

Smri veterana civilne vojne; štirje Metuzalemi so še ostali

LOS ANGELES, Cal. — Šte- vilo veteranov državljanske vojne se je znižalo dne 23. aprila na štiri, ko je umrl Douglas T. Story, star 107 let.

Story, ki je služil kot prostak v stotnji A republikanske ar- made v Indianapolisu, je umrl za pljučnico v vojaški bolnici. Ostali preživeli veterani so: Israel A. Broadsworth, star 105 let, Samuels, Idaho; James A. Hard, 110 let star, Rochester, N. Y.; Albert Wolson, star 105 let, Duluth, Minn., in William A. Magee, star 103 leta, Van Nuys, Calif.

Milijonski požar v Vancouverju

VANCOUVER, B. C. — V Van- couverju je nastal velik požar, ki je povzročil za najmanj štiri milijone dolarjev škode.

NAJNOVEJŠE VESTI

JACKSON, Mich.—Uporni kaz- njenci v tukajš. jetnišnici so se vdali ter izpustili vseh osem paznikov, ki so jih drža- li kot talce. Po predaji so ime- li okusen obed, sestoječ iz steaka in vseh pritliklin, ker so to gostijo stavili v svoje po- goje za predajo.

NEW ORLEANS. — Tukaj sta bila dva moža obstrljena v izgrelih, ki so nastali, ko so hoteli delavci ene delavske unije prekoračiti vrste pike- tov druge unije.

MENTON, Francija. — Gorski hudourniki so povzročili pla- zove, ki so podrli najmanj tri- deset poslopij. Koliko ljudi je izgubilo življenje, se še ne ve, vendar jih deset pogrešajo, petnajst pa je ranjenih, šest med njimi nevarno.

ERIE, Pa. — General Electric Co., je naznanila, da bo 9. ma- jaja začasno odpuštila 2,500 de- lavcev zaradi visokih inven- tarjev.

AMERIŠKA DOMOVINA
 6117 St. Clair Ave. HEnderson 1-0623 Cleveland 3, Ohio
 Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays
 General Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA
 Za Zed. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četrt leta \$4.00.
 Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za 3 mesece \$4.00.

SUBSCRIPTION RATES
 United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.
 Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd 1879.

83 No. 82 Fri., April 25, 1952

Tudi to je rododomor!

Države članice Združenih narodov, ki so odobrile mednarodno konvencijo o rododomoru, so se obvezale, da se podvržejo mednarodnemu sodišču v vseh zadevah, ki jih ta konvencija označuje kot zločin rododomora.

Tudi Titova Jugoslavija je članica ZN in je pristopila k tej konvenciji!

Da so množični umori v Jelendolu, pri Velikih Laščah, v Kočevju, v Hrastniku, Trbovljah itd., ki so jih izvršili jugoslovanski komunisti, Titova vlada sama, zločini, ki jih omenja konvencija o rododomoru in ki spadajo pred tozadevno mednarodno sodišče, je jasno! Treba je torej zbrati dokaz, da so te zločine in jih predložiti ne samo ameriškem senatu v preiskavo, marveč tudi mednarodnemu sodišču pri ZN.

Toda zločine proti tej mednarodni konvenciji izvaja Titov režim tudi še sedaj, zato nam nudi dokaze Titove časopisje samo!

Kot zločin rododomora so v tem mednarodnem zakonu označena vsa dejanja, ki imajo namen uničiti celotno ali delno kako versko skupino, če ubijajo njene člane, če povzročajo tej skupini telesno ali duševno škodo, če tej skupini povzročajo pogoje, ki morejo fizično uničiti to skupino!

Vse te zločine še sedaj vrši Titov režim nad katoliško cerkvijo in njenimi člani v Sloveniji!

Dovolj značilen je bil napad na škofa Antona Vovka. Da je bil ta napad načrtno pripravljen od komunistične partije, kar je isto kot od vlade, ker sta komunistična partija in vlada eno, je očitno! Že ob priliki birmovanja v Bohinju je K. P. pripravila zasedo, da ga ubije! Vsi napadi na oba slovenska škofa lansko leto med birmovanjem so dokaz, da je vse to organizirala komunistična partija, oziroma — režim sam! Umor župnika Oblaka v Preski je dokaz, da komunistična partija, to je režim sam, ubija sistematično katoliško duhovščino! Vsi prebivalci v Preski vedo, kdo je ubil skozi okno tega duhovnika, le policija tega noče vedeti — Imamo še nebroj podobnih slučajev, ki dokazujejo, da ubijajo duhovnike po načrtu in uničujejo z nasiljem katoliško Cerkev. Ko sta hotela duhovnika prof. Trčelj in župnik Krašnja priti v Ljubljano, ju je ne poti srečala milica in so "varih reda" kratkoma brez vsakega povoda na cesti ustrelili oba duhovnika. Napadi na duhovnike so v Sloveniji na dnevnem redu!

Zadnje čase nudi komunistično časopisje iz Slovenije polno dokazov, da komunistični režim katoliško cerkev načrtno uničuje.

Izdali so zakon, ki prepoveduje poučevanje verouka v skupini. Po tem zakonu bi morala biti kaznovana tudi mati, ki poučuje svojo lastno deco v skupini!

Škof Vovk je izdal na duhovščino navodila, kako naj duhovščina poučuje verouk v cerkvah. Oblast je radi tega kaznovala z veliko globo tako škofa Vovka kot vse, ki so v cerkvi prebrali njegovo navodilo! Torej tudi v cerkvi duhovniki ne smejo več poučevati verouka!

Katekizmov ne dovolijo tiskati doma in se režim izgovarja, da manjka papirja! Ko pa je ljubljanska škofija dobila potom Vatikana katekizme iz inozemstva, je sodišče kaznovalo škofa Vovka s 50,000 din globe.

Po raznih krajih se vrše komunistične konference in tudi konference uradnih prosvetnih svetov, kjer sprejemajo resolucije, da naj bodo vrženi na cesto in iz državne službe vsi učitelji in profesorji, organisti in cerkveni pevci, če bi še nadalje zahajali v cerkev in k zakramentom! Vsem tem bo dano na izbiro edino le: ali zatajiti svojo vero ali pa biti uničen. V komunistični državi pomeni popolno uničenje za onega, ki ga vrže režim iz službe! Cela množica vernih učiteljev in profesorjev ter drugih osebnosti bo s tem moralno in fizično strta.

Tu se ne morejo titovci izgovarjati, da to ni res, ker njihov lastno časopisje priča proti njim!

"Slovenski Poročevalec" z dne 22. februarja 1952. prinaša poročilo izredne partijske konference v Novem mestu, kjer se je sklenilo, da bo treba izpregovoriti odločno besedo z ljudmi, "ki na eni strani poučujejo in vzgajajo mladino v naprednem duhu, po drugi strani pa so najbolj zvesti poslušalci cerkvenih pridig in mnogi sodelujejo tudi v cerkvenih pevskih zborih." Vsem je ta konferenca zagrozila: "Ali naj bodo vzgojitelji mladine v duhu napredka socialistične stvarnosti ali pa naj se jasno odločijo za to, da ostanejo hlapiči črne reakcije: oboje skupaj ne gre."

In isti list poroča kasneje o uradni konferenci okrajnega sveta za prosveto, torej uradne institucije, z dne 1. marca letos, kjer je bil sprejet sklep, da "ne morejo biti pravi učitelji socialistične mladine oni, ki sicer uče, kakor velevala učni načrt, pa se predajajo naukom misticizma in mračnjastva, kakor jih to uči cerkev. Učitelji in profesorji morajo delati in živeti po načelih socializma, sicer za nje ni mesta v naših učilnicah."

Tako imamo v rokah uradne izjave o nasilju nad vero in vestjo.

Kdor torej izmed profesorjev in učiteljev ne bo zavrzel svoje vere, za njega ni več mesta v državni službi! Kdor hodi v cerkev, k maši ali k zakramentom, mora ven iz državne službe, kdor hodi k pridigam, mora na cesto iz službe, kdor bi sodeloval pri cerkvenem zboru v cerkvi ali bil celo organist, mora izgubiti vsako delo.

Vse to: ubijanje vernikov radi njih vere, koncentracijska taborišča, strahotne ječe, uničevanje življenjske eksistence vernim katoličanom, vsi ti zločini spadajo po mednarodni konvenciji o rododomoru pred mednarodno sodišče! Vse to bo treba zbrati in predložiti mednarodnemu sodišču pri ZN! Naj sedaj pokažejo vse države, članice ZN, če so jim ti zakoni resna zadeva ali pa le slepilo! M.

Newburške novice

Izredno pomenljiv in krasen spominke bo postavila škofija St. Cloud, Minn. slovenskemu misijonarju Francu Pircu, ki je misijonaril pred sto leti tam med Indijanci in belimi pionirji. Na sliki spomenika Father Pirc stoji in drži roke, kot bi blagoslavljal pred njim klečeča pionerja in Indijance. Pomožni škof šentklaudske Peter Barthome se zelo trudi, da bi ljudje širom Amerike bolje spoznali Father Pirea in to, kar je storil za ondotne prve naseljenke raznih narodnosti in za Indijance. Father Pirc je ustanovil več fara po okraju Stearns County in okolici. On je tudi privabil tja več slovenskih družin in posameznikov in jih skušal zbrati na enem kraju. Tako se je ustanovila prva slovenska fara v Ameriki, fara sv. Štefana v Brockway, Minn.

Father Pirc sicer ni nikdar župnikoval tej fari, delali pa so to drugi, ki so prišli za njim, kot Rev. Ignacij Tomazin, Rev. Jakob Trobec, pozneje škof šentklaudski, in pa Rev. Jožef Buh, pozneje Monsignor Buh, ki je začel izdajati list Amerikanski Slovenec, sedaj glasilo Jednote K. S. K. J. Slavljenje stoletnice se bo vršilo celo leto 1952. Po vseh farah škofije St. Cloud bo v tem letu kaka slavnost, ki bo spominjala na Father Pirea. Škoda je le to, da pišeje njegovo ime Piertz mesto Pirc. To pa radi tega, ker je to edini način, da ga tudi Angleži in Nemci pravilno izgovarjajo. Drugače bi mu rekli "Pirk."

Kar je moralno napačno, ni nikdar opravičeno. Zato ne reči, "sem se MORAL zlagati." Nisi se MORAL, ampak tako si mislil, boš najlažje skozi prišel. Manjkalo ti je poguma.

Kakor so po večjih krajih delali in še delajo, tako so tudi katoličani v Crookston, Minn. začeli kampanjo rožnega venca za mir. Pridružil se jim je tudi sedemletni Kenny Baker, o katerem so vsi mislili, da je katoličan. Pa Kenny je bil takrat še protestant. Hodil je redno k rožnemu vencu in potem začel tudi pohajati z dovoljenjem staršev v katoliško šolo. V bližnji prihodnosti bo krščen in tak bo po vsem spadal med katoličane. Kenny, tako pravijo, ni ti svojemu psu ne pusti o petkih jesti mesa. Tako strogi niso niti najbolj praktični katoliki. Bog ima svoja pota.

Med številnimi, ki so se udeležili banketa društva Bled SDZ, je bilo tudi večina glavnih odbornikov te organizacije. Vide-li smo glavnega predsednika, John Sušnika in soprogo, gl. blagajnika Mr. Joško Penko, zdravnika, dr. Anton Škur in soprogo, podpredsednico — imena si ne zapomnim. Naj mi oprostijo, in še več drugih odbornikov. Vsi so se dobro zabavali. Govori so bili kratki in tako je kmalu prišlo do godbe in proste zabave. Nekateri so me vabili, da bi se tudi jaz prkarat zasukal, a žal, to ne gre več. So noge "preštajf."

"Marsikdo se kesa, da je spregovoril, nikdo pa ne, da je molčal."

Vsi odrasli kandidati in kandidatkinje za birmo naj se zberejo v župnišče prihodnjosti sredi

do za poslednja navodila in listke. Birma bo 5. maja zvečer pol 8.

Nevarno je zbolel dobropoznan Vencel Blatnik. Nahaja se v bolnici St. Alexis. Želimo mu hitrega okrevanja.

Ako imate television aparat, obrnite na čenel 9 vsak tork zvečer ob 8. Videli in slišali boste zanimiv govor škofa Fulton Sheena. Pravijo, da ga opazuje in posluša dva in pol milijona ljudi, toliko protestantov, kot katoličanov, če ne še več. Škof Sheen ima filozofična predavanja, a jih zna tako poljudno pripovedovati, da mu vsak lahko sledi z zanimanjem.

Kako so mešani zakoni škodljivi veri sploh, se vidi iz pregleda, ki ga je naredila pred kratkem škofija v St. Louis, ki je ena največjih. Pregled se tiče mešanih zakonov, in kaže, da polovico takih v mešanem zakonu, ne pohaja v cerkev in živijo brez Boga. Mešani zakoni peljejo prav kmalu v nebržnost glede verskih zadev od obeh strani. Pogosto otroci takih družin ne dobijo nobene pouka o duši, o Bogu, o večnosti. Ogibajte se mešanih zakonov. Tam sreče ni, ne časne ne večne.

"Kdor se na druge zanaša, bo slabo obvedal in še slabše večerjal." To pravi pregovor. Slovenci pa pravimo, pomagaj si sam, pa ti bo pomagal Bog, (da boš južinal in večerjal).

Dva nova fanti smo dobili ta teden v farno: Louis Joseph Cherne in pa Louis Alan Novak. Oba sta fest fanti, pa vendar jih stric Sam za enkrat še ne bo klical na nabor.

Večina izmed vas je videla preteklo nedeljo krasni Buick auto stati pred cerkvijo. Tega bo nekdo peljal domov 10. avg., na dan našega "žeganja," ko ga bomo nekomu, ki bo srečen, dali kar zastoj. Ali verjamete? Zakaj bi nam ne verjeli, če pa vam damo častno besedo. In vsakemu, ki kupi delnice garantiramo takole: ti boš gotovo dobiš karo — če je kdo drug ne bo. Ali ni to pošteno? Ne pozabite pa tole: čim več delnic imate na ta avtomobilski kras, tem večja je možnost, da boste postali lastnik tega Buicka. Če kdo želi delnice od drugod, naj nam pošlje dopisnico na: St. Lawrence Parish, 3547 E. 80. St. Mu bomo radi poslali, kar želi.

Danes je praznik sv. Marka Evangelista. Marko je bil učenc sv. Petra. Njemu je Peter pripovedoval, kako je Gospoda zatajil in kako ga je na pogled Jezusov prešinilo globoko kesanje, da se leta in leta ni mogel držati joka, kdarkoli je pomislil na svoj greh. Povedal mu je pa tudi, kako mu je Gospod odpustil in ga celo postavil za poglavarja svoje cerkve. Sv. Marko je seveda pisal evangelij po navdihnenju sv. Duha. Saj je rekel Gospod: "Jaz bom prosil očeta in on vam bo poslal Sv. duha, kateri vas bo spomnil vsega, kar sem vam povedal." Zato Sv. pismo "Božja beseda" ni nikak nauk, ki so si ga apostoli zmislili sami. Sv. Marko je konkretno potrdil tisto, kar je pisal s

svojo lastno krvjo, katero je prelijal kot mučenec za Kristusa. Vidite, na taki podlagi stoji naše prepričanje, stoji namreč na vsevednosti božji, na podlagi Sv. duha in zato moramo tudi mi biti pripravljeni rajši dati življenje in v zameno dobiti VEČNO ŽIVLJENJE, kot pa izgubiti večno življenje s tem, da si rešimo točasno minljivo življenje za nekaj let, potem pa pademo v večno pogubo. Tisoči so zadnja leta umrli mučeniške smrti samo, da rešijo svoje duše večne pogube. Iz Dunaja prihaja vest, da so komunisti umorili najmanj 22 škofov in na tisoče duhovnikov in deset tisoč vernikov. Vsi bi si bili lahko rešili življenje, če bi bili zatajili Kristusa in bi bili stopili v komunistične vrste. Gospoda so njegovi sovražniki pribili na križ, da bi se ga bili iznebili. Ga niso držali ne žebli na zapečaten grob. Tako bo z vsakim, ki ostane zvest Bogu. Bog bo govoril zadnjo besedo: "Pridite blagodarjeni mojega očeta. Pošedite kraljestvo ... Poberite se spred mene, prokleti v večni ogenj."

Naše globoke sožalje tem potom izražamo družini John Urbancić, katere oče, dasi še v najboljših letih, je nepričakovano, nagle smrti umrl Gospod, daj mu večni pokoj! Družina spada k fari sv. Terezije na Garfield Heights.

Veselo snidenje

Chicago, Ill. — Gotovo je bilo malo očetov o Veliki noči tak srečnih kot g. Filip Stanovnik na 1931 W. 22. Pl. Ravno za praznike je priletela z letalom iz Švice njegova hčerka gdč. Frančiška Stanovnik, doma iz Horjula na Notranjskem. Dolgo in nevarno pot je morala napraviti, da je doživela po dolgih sedmih letih to veselo snidenje z očetom.

Že lansko leto je g. Stanovnik vložil prošnjo, da bi hčerka lahko prišla k njemu v Chicago. Ameriške oblasti so prošnjo odobrile, tako tudi nekatere jugoslovanske. Krajevni ljudski odbor pa je prošnjo odbil in tako zaenkrat ni bilo nič s potovanjem v Ameriko.

Ko je dekle zvedelo, da je prošnja za Ameriko odbita, se je v svoji mladostni podjetnosti, stara je šele 18 let, podalo čez mejo v Avstrijo, kamor je srečno prispelo oktobra lanskega leta. Po večmesečnem čakanju je dobila vse potrebne papirje za potovanje v USA. Veselo smo jo pozdravili v naši sredini in ji želimo, da bi bila srečna med nami.

V soboto 19. aprila so ob veliki udeležbi pokopali gospo Mary Grill, 1818 W. Cermak Rd., mater dobro znanega slovenskega zdravnika dr. Frank Grilla. Pokojna je bila stara 63 let in zapuščala moža, dva sinova in dve hčeri. Naj počiva v miru, žalujčim domačim naše iskrena sožalje.

Ludwig Jelenc.

Za ustoličenje

Cleveland, Ohio. — V nedeljo 4. maja se bo vršilo ustoličenje novih odbornikov FEDERALNE LIGE Kulturnih vrtov. Ustoličenje se bo vršilo v Cleveland Hotelu na slovesen način ob 6. uri. K slavnostni večerji je povabljenih okrog 150 ljudi, mnogo odličnih zastopnikov narodnih skupin in mesta Clevelanda. Pri ustoličenju bo tudi mestni župan in več častnih uradnih oseb.

Pravila Lige kulturnih vrtov so bila predelana. To delo je opravil odbor več sodnikov in odvetnikov. Ta pravila bodo ob tej priliki potrjena in odbor častno ustoličen.

Vstopnice k tej slavnosti so na razpolago pri Mrs. Johanna Mervar in Anton Grdina. Lahko pokličete Express 1-0699 ali HE 1-2088. Imena priglasenih za večerjo bodo v programu. Priglasite se lahko do 26. aprila.

A. Grdina, st.

(Zbira Vera K.)

Cvetlice v Cannesu

Po eni izmed ozkih ulic, ki vodijo do elegantnega obrežnega sprehajališča v Cannesu gre nek stara Angležinja. Njena podoba je prav taka, kot tiste, ki jih karikaturisti že več sto let ustvarjajo: dolga, suha, v vrčih podobnem belem platnenem kostumu, z očali, s smešnim klombukom, z enako torbico, velikimi nogami in dolgimi zobmi. Ona gre trdo in z merjenimi koraki.

Nekdo ji zastavi pot. Majhen navihaneč, tak, kot jih je slikal Murillo, z živahnimi zametnimi očmi in rjavo kožo, ki je lahko od sonca užgana ali pa umazana. V roki drži majhen, že skoraj zvenel šopek in ga z očarljivim smehljajem ponudi stari gospodični. Ona zamahne v roko, kot bi hotela pregnati sitno muho.

"Saj nočem cvetlic prodati," reče deček "poklonil bi vam jih rad. Tako lep dan je danes in vi ste brez cvetja, ko vendar spadajo cvetlice k ženi, kot sonce h Cannesu."

Zgodi se nekaj posebnega: stara gospodična zardi. Prava redica se razlije po njenem bledem obrazu in njene blede ustnice se smehljajo. "Ah!" reče, "kakšno lepo!" In potem hitro: "Hvala!"

Bogve koliko let je že minilo, odkar je dobila zadnje cvetlice. In kako dobro de, če se tako strašilo spremeni v ženo, h kateri spada cvetje, kot sonce h Cannesu.

Pobrska po svoji predpotopni torbici in potegne iz nje bankovec, ki visoko presega ceno tega skromnega šopka. Šopek utakne v gumbnico svojega jopiča in gre dalje lažja, srečnejša in mlajša. Ni več podobna stari devici iz Anglije, zdaj je žena h kateri spadajo cvetlice kot sonce h Cannesu.

Deček, umazan in lep spravi smehljaje bankovec in stopi v bližnjo vežo. Nov šopek vzame v svojo malo rjavo roko in čaka na naslednjo staro gospodično.

Modni drobiči

Letošnjo pomlad igrajovažno vlogo gumbi, tako pri plaščih, kot pri kostumih in oblekah. Včasih so zelo veliki, včasih pa čisto majhni, včasih prišiti v navpični, vodoravni ali poševni vrsti. Najdemo jih na žepih, rokavih, zavrtkih, povsod. Tudi žepi zavzemajo še vednovažno mesto, tako pri plaščih, kostumih in oblekah.

Pomladne obleke so ljubke in praktične, skromne so zlasti vsakdanje, dnevne obleke; imajo pa vse mehke ženske oblike s povdarenimi boki in nedri, kri-la se po mladostno široka in pomladnemu razpoloženju primerna. Rokavi so bogato nabrani, drapirani, kimono, raglan in več vrst raglana, ki jih vidimo povsod.

Nekaj za vas

Če je v stanovanju neprijeten duh po ribah, česnu, čebuli ali po kuhi sploh, ga hitro odstranimo s "Home Deodorizer Spray." Ta razpršilec nam v nekaj sekundah napolni stanovanje s prijetnim vonjem po smrekah, vrtnicah ali čim drugim. Verjemite, da bo tudi gostom ljubše, če bodo zvedeli za do-brote kosila ali večerje šele pri-mizi in ne že pri vstopu v stanovanje. "Home Deodorizer Spray" dobite v vsaki večji trgovski hiši.

* * *

Naš rojak dr. Ivo Černe je iznašel zelo pripravnno domačo zdravilno kopel. Plašč iz plastika, mala električna peč in lesen stol je vse, kar rabite, da se v pol ure temeljito spotite. S potjenjem preženemo začetni prehlad in več drugih bolezni, z močnim potenjem v Černetovi suhi kopeli pa se iznebimo tudi naše odvišne teže. Kopel je torej prav tako priporočljiva bolnim, kot zdravim. Po njej postane naše telo prožnejše, čuti-mo se mlajše in živahnije. In katera od nas si tega ne želi? Černetovo zdravilno kopel dobite pri: Černe Health Bath, 6904 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

* * *

Nikdar ne izreci praznih groženj. Tvoj otrok bo kmalu zapazil, da ne misliš resno in da mu ne boš odtrgala ušes. Take grožnje največkrat nič ne pomagajo.

Otrok ne sme nikdar biti središče vsega! Sicer boš lahko iz njega vzgojila malega tirana.

Dr. Val. Meršol:
Nova zdravila proti jetiki
 V USA je v tem oziru sicer boljše, vendar še vedno umira letno za jetiko 22 ljudi na 100,000, v nekaterih zdravstveno zaostalih državah pa 360-500 na 100,000. Jetika je poleg tega glavni vzrok smrti otrok po celem svetu.

Ni čudno torej, da se vsakega napredka na polju jetike razveseli celi svet, in vsako, četudi neznanatno odkritje svetovno časopisje na dolgo in široko opiše, večinoma še preden je zdravnikom mogoče novo zdravilo do podrobnosti preizkusiti ter ugotoviti njegove koristne, pa tudi škodljive lastnosti.

Ravno v zadnjih tednih so razni časopisi zopet polni člankov o novo odkritih zdravilih zoper jetiko. Gotovo bo tudi bralce Ameriške Domovine zanimalo izvedeti, kaj je na stvari.

Razne družbe, ki proizvajajo zdravila za zdravljenje bolezni, imajo posebne raziskovalne oddelke (Research Department), kjer izvrštni kemiki, zdravniki in drugi znanstveniki bodisi sami sestavljajo nove kemijske spojine ali pa preiskujejo že znana kemična sredstva, da bi ugotovili njihovo zdravilno učinkovitost, pa tudi njihove škodljive lastnosti.

Navadno se ugotovi, da imajo razne kemične spojine iz iste skupine nekaj bistvenih lastnosti, ki jih najdemo pri vseh sorodnih spojinah, vsaka kemična spojina pa ima poleg tega razne lastnosti koristnega ali škodljivega značaja, ki jih druge spojine nimajo.

Čim se pri eni novi kemični spojinu ugotovi, da ima kakšno zdravilno lastnost za gotovo bolezen, se pričakuje na podlagi izkušnje, da bodo tudi druge sorodne kemične sestavine imele slične zdravilne lastnosti v večji ali manjši meri. Zato kemiki sestavijo čim več novih kemičnih spojin iz iste skupine. Vse te nove sestavine je treba sedaj čim bolj natančno preiskati na njihovo zdravilno sposobnost, pa tudi na njihove škodljive lastnosti. Pri tem ne gre samo za 2, 3 ali mogoče deset novih kemičnih spojin, ampak to številu gre v stotine, včasih celo na tisoče novih spojin. Natančna preiskava vseh teh spojin zahteva ogromno dela in izkušenj, pa tudi velika denarna sredstva, s katerimi lahko razpolagajo samo velike družbe.

(Dalje sledi)

Dr. Josip Gruden

Zgodovina slovenskega naroda

Vojvode iz rodu Epenštajn-
cev in Španhajmov so imeli ob-
sežna posestva na Štajerskem in
Kranjskem, kjer so izvrševali
vladarsko oblast, njihove sino-
ve in sorodnike pa nahajamo tu-
di kot grofe v Gorici in Istri. Ce-
lo na akvilejsko patriarhovsko
stolico, ki je bila tedaj velikega
političnega pomena, so znali ko-
roški vojvode spraviti može
svojega rodu. Ulrik I. (1085—
1122) je bil iz rodu Epenštajn-
cev, Peregrin I. (1132—1161)
Španhajmavec, Ulrik II. (1162—
1182), grof iz Trebnja na Koro-
škem. Zlasti je med Koroško
in Kranjsko še dolgo trajala po-
litična vzajemnost kot zadnji o-
stanek nekdanje tesne zveze
alpskih pokrajin.

Jeli bila Koroška koncem 12.
stoletja še slovenska dežela?

Z vsi odločnostjo smemo to
potrditi. Res da je bilo nemško
naseljevanje zelo napredovalo,
vendar so tuji in domačini Koro-
ško vojvodino imeli in imeno-
vali slovensko deželo. — Ko pru-
ski zgodopisec Helmold v 12.
stoletju našteva slovanske rode-
ve, imenuje tudi "Korošče"
(Carinthii), katere loči od Bavar-
ov. Njemu so torej "Koro-
šci" isto kakor Slovenci, kar iz-
pričuje, da je še vedno Korotan
veljal za središče Slovenije in
sta se obe imeni rabili za iste
ljudi in iste pokrajine. Enako
se v reku zemljepisu iz 13.
stoletja poleg češke, poljske, ru-
ske in pruske dežele tudi Koro-
ška imenuje "windisches
lant" (slovenska dežela).

A tudi uradno in postavno je
bil priznan slovenski značaj Koro-
ške. To se je predvsem godi-
lo z umeščenjem koroškega voj-
vode v slovenskem jeziku in
slovensko prisego, ki je bila v
rabi do 17. stoletja. Iz vsega,
kar bomo o tem pozneje sli-
šali in iz slovenskih razsodb ko-
roških vojvod smemo sklepati,
da je bil slovenski jezik na dvo-
ru, koroških Epenštajn-
cev in Španhajmov udomačen in spo-
štovan. — Isto velja tudi o plem-
stvu. Nekdanjih plemenitav
s slovenskimi imeni, kakor so bi-
li v 10. stoletju, Svetopolk, Se-
bigoj, Rogič, grofi seliški in bre-
ški je sicer vedno manj, vendar
opažamo, da se vsaj do srede 13.
stoletja tudi med njimi še delo-
ma vzdržuje slovenski jezik in
se vsled tega ločijo slovenski
plemiči od nemških. Okoli leta
1200. pripoveduje neki "Trevre-
zent", ki je bival pod Humber-
škim gradom, da so ob viteških
igrah prišli iz Rožne doline slo-
venski možje, (vitezi) oboroženi
s sulicami in se po nemški vite-
ški navadi bojevali, plesali, lo-
vili, igrali, da je bilo veselje.
Vitezja Ulrika z Lihtenštajna je
leta 1227. koroško viteštvo po-
zdravilo v slovenskem jeziku.

In ko so drugi dan Ulriku iz-
ročili neko pisemce, je začuden
povdarjal, da je nemško pisano.
Plemiški primki in osebna ime-
na, čeprav pokvarjena, do srede
13. stoletja kažejo prvotni slo-
venski značaj. Naj jih za zgled
neka tu navedem: de Grasinitz
(Krasnice), von Chrast (Hrast),
von Feistriz (Bistrica), de Fri-
sach (Breže), de Goriach (Gor-
je), Globantschitz (Globočnica),
von Grades (Grad, Gradec), von
Gradnegg (Gradnikar), de Gu-
renz (Krnos), von Chotmares-
dorf (Hotmarjeva, ali Hotimiro-
va vas), de Chollenz (Kolencec),
de Leobenegg (Ljubno), von
Mottnitz (Motnica), von Sirovnic
(Žirovnica). Leta 1245. je bil
ministerial (podložni plemič)
krške cerkve Permusel (Premi-
sel).

Slovensko ljudstvo je bilo zla-
sti onostran Drave precej pome-
šano z nemškimi priseljenci.
Vendar pomemčevanje še ni bilo
tako napredovalo, da bi ustvari-
lo celotno nemško ozemlje. V
Putriški dolini okoli Lienza se

v 11. stoletju omenja mnogo slo-
venskih kmetij. Neki Hecilin
je leta 1030. dvajset takih kme-
tij podaril briksenški cerkvi.
Še več jih je označenih na Lurn-
skem polju okoli Špitala in po
vaseh Liereshofen, Altersberg,
Gorje, Lendorf, Breznica (Fress-
nitz), potem v Rangiersdorfu v
Belanski dolini in drugod. Kjer
se pa omenjajo slovenske kme-
tije, tam se je gotovo še glasil
slovenski jezik. Slovenske na-
selbine so se torej tudi na se-
vernem Koroškem še menjava-
le z nemškimi vasmi.

Proti koncu 13. stoletja pa vsi
ti sledovi slovenstva vedno bolj
ginejo. Ko so izumrle domače
dinastije Epenštajn-
cev in Španhajmov, je zginit tudi slovenski
jezik z dvora koroških vojvod.
Slovensko umeščanje je postalo
brez pomena, gola ceremonija,
ki je novi vojvode niso umeli
in se ji tem raje odtegnili. Plem-
stvo se je ponemčilo v jeziku,
šegah, običajih in svojih primi-
kih, nemške kolonije so zastr-
nile vso severno plat koroške ze-
mlje in prodirale vedno bolj
proti Dravi.

* * *

Kranjska je med slovenskimi
deželami primeroma najpozneje
dobila določene meje in se poja-
vila kot upravna celota. V 10. in
11. stoletju je bila vsa dežela
eno upravno okrožje "Kranjska
marka" toda segala je na jugo-
vzhodu le do dolenskega Sne-
znika in do Gorjancev. Šele
v začetku 13. stoletja se je pri-
družila sedanja Bela Krajina,
ki je preje v cerkvenem in poli-
tičnem oziru pripadala Hrvaški.

Tedaj pa je tudi že v navado
prišla delitev dežele v dve o-
krožji. Gorenjska stran do
Ljubljane in Notranjska okoli
Loža in Cirknic se je nazivala
Kranjska (Carniola); Dolenjska
do hrvaške meje pa Marka (die
March, mejna dežela) ali pa tu-
di "Slovenska Marka" (die win-
dische March), "Hrvaška ali O-
grska marka", pozneje tudi
"Metliška marka". Proti Gori-
škemu in Istri je bila meja zelo
negotova. Zdi se, da je šla od
Cirknic proti Planini in Logat-
cu, tako da so že kraj Planina,
Postojna, Senožeče, Vipava in
dolina Idrijce pripadali Goriške-
mu.

S Kranjskim je delila dolgo
časa usodo sosednja Istra. Tukaj
kakor tam so bili mejni grofi iz
rodu Weimar-Orlamunde, Epen-
štajnci in Španhajmi. Izza leta
1077. je prišla ta oblast na ak-
vilejske patriarhe, a obstala je
skoraj le po imenu in bila več-
krat prekinjena.

Že v 12. stoletju je ločiti v I-
stri dvoje upravnih okrožij.
"Istrsko marko", ki je obsegala
obrežna mesta s pretežno itali-
janskimi prebivalci in 'grofijo
Istro', to je notranji del dežele,
izkjučno naseljen s slovenskim
prebivalstvom. Središče te gro-
fije je bil stari grad Pazin, za-
to se je imenovala tudi "Pazin-
ska grofija", a obsegala je še
mnogo drugih gradov in pose-
stev v sredini od Slovrača ob
Limu do učke gore in Lovrana.
Najnevarnejši: sovražnik patri-
arhove oblasti v Istri je bila
beneška republika.

Pri vseh zapadno-istrskih
mestih opažamo že v začetku
srednjega veka ogromno blago-
stanje, ki ga moramo prav ob-
čudovati. Po njih vidimo lepe
stavbe, krasne cerkve, ki jih mo-
remo prištevati najlepšim spo-
menikom tistih časov, dragoceno
cerkveno opremo in druge udob-
nosti bogatih mest. Toliškega bla-
gostanja niso mogli povzročiti
vinogradi, oljčni nasadi ali soli-
ne po okolici, temveč pred vsem
razvita trgovina. Istrska mesta
so tu posredovala med slovenski-
mi deželami in med Dalmacijo,
Italijo, posebno pa eBnetkami.

(Dalje prihodnjič.)

Še o novih carinah na pakete

Vse, ki pošiljajo pakete v stari kraj, zanima, koliko smejo
poslati, da domači ne bi plačali carine, oziroma kako naj paket
sestavijo, da bodo domači čim manj plačali. "Ameriška Do-
movina" je že prinesla podatke o tem, katero blago je opro-
ščeno carine, tudi v neomejenih količinah (moka, sladkor, je-
dilne maščobe, meso, ribe, jajca v prahu, konz. mleko vseh
vrst) in katero je prosto carine le v omejenih količinah (riž,
kava, čaj, južno in navadno sadje, obleke, perilo, čevlji, šivan-
ke, krtače itd.). Iz Trsta smo dobili nekaj novih poročil o ca-
rinjenju t. j. o carinski stopnji (procentu) in vrednosti (ceni),
ki služi kot osnova pri carinjenju posameznega paketa.

Vrsta blaga:	Dovoljena količina (na mesec)	Carinska stopnja (najnižja)	Cena za enoto v dinarjih
1. Riž	5 kg	10%	400 kg
2. Mito: pralno	5	20%	160 kg
toaletno	1	40%	800 kg
3. Kava	3	60%	1,800 kg
4. Čaj	2 kg	60%	5,000 kg
5. Kakao	2	40%	600 kg
6. Poper	3/4 kg	60%	4,000 kg
7. Cimet	3/4 kg	60%	1,200 kg
8. Vanilija	3/4 palic	60%	80 palica
9. Suho grozdje (rožine)	2	35%	300 kg
10. Fige (smokve)	5	35%	100 kg
11. Limone	5	35%	200 kg
12. Pomaranče	5	35%	200 kg
13. Datlji	5	35%	600 kg
14. Drugo južno sadje	—	35%	400 kg
15. Drugo domače sadje	—	20%	?
16. Nogavice, žen.: Nylon	3 pare*	65%	1,500 1 par
umetna svila	3 pare	65%	300 1 par
naravna svila	3 pare	65%	800 1 par
Moške: volna	6 parov	40%	10,000 kg
bombaž	6 parov	40%	7,000 kg
17. Obleke: volna	1 kompl.	20%	8,000 kg
bombaž	1 kompl.	20%	4,000 kg
svila	—	100%	10,000 kg
drugo blago	—	—	3,500 kg
18. Klobuki, kape	1 kom.	—	?
19. Spodnje perilo	1 par	—	?
20. Žepni robci, bombaž.	6 par.	40%	3,000 kg
21. Čevlji (usnje):	—	—	—
moški in ženski	3 pare*	25%	3,000 par
*do vred. 10,000	—	—	—
otroški	3 pare	20%	1,500 par
22. Kolo	—	20%	25,000 kom.
23. Radio	—	20%	30,000 ali 10,000 din na vsako tube
24. Pisalni stroj	—	30%	40,000 kom.
25. Foto material	—	50%	?
26. Zobna ščetka	3 kom.	30%	100 kom.
Krtača za obleko	2 kom.	30%	200 kom.
27. Šivanke: za roko	25 kom.	30%	2 kom.
za stroj	10 kom.	30%	3 kom.
28. Aparat za brijanje	1 kom.	30%	3,000 kg
Britvice (Gillette)	10 kom.	30%	10 kom.

Carine se ne plača na predmete za gospodinjstvo in na
obleko, če so rabljeni.

Pri sestavljanju paketov je važno, da pošiljatelj ve, da
pri blagu, ki je prosto carine samo do gotove količine (riž,
kava, čaj itd.) ne prekorači vrednosti Din 10,000, tudi če
ni dosegel teže 5 kg. Navedli bomo primer, ki smo ga prejeli
iz Trsta:

3 kg kave	.....po Din 1,800.....car. stop. 60%.....vred. Din 5,400
1/2 kg čaja	.....po Din 5,000.....car. stop. 60%.....vred. Din 2,500
3/4 kg popra	.....po Din 4,000.....car. stop. 60%.....vred. Din 1,000
1 m volnenih tkanin	.....po Din 8,000.....car. stop. 50%.....vred. Din 8,000
Skupna teža: 4 3/4 kg	— Skupna vrednost: Din 16,900

Dovoljena skupna teža (5 kg) ni bila prekoračena, skup-
na vrednost pa je višja kot 10,000 Din. Zato bo prejemnik
moral plačati carino na višek vrednosti, t. j. od 6,900 Din. Pla-
čal bo carino po najvišji carinski stopnji, t. j. po 60% od 6,900
Din. Carina bo znašala Din 4,100.

Drugi primer:

2 kg kave	.....po Din 1,800.....car. stop. 80%.....vred. Din 3,600
3 kg kakao	.....po Din 600.....car. stop. 40%.....vred. Din 1,800
10 kg riža	.....po Din 400.....car. stop. 10%.....vred. Din 4,000
Skupna teža: 15 kg	— Skupna vrednost: Din 9,400

Carine prostih bi bilo 5 kg riža, dočim bi za ostalih 5 kg
riža, ter 3 kg kakao in 2 kg kave, prejemnik moral plačati
60% carine od Din 5,400, torej Din 3,240.

Ta nova carinska tarifa bo verjetno povzročila dosti pro-
testov s strani tistih držav, ki imajo gospodarske stike z Jug-
oslavijo, ker je cena oziroma osnova za carinjenje pri vsakem
posameznem blagu pretirano visoka. Druge države imajo take
tarife po vrednosti blaga le na blago, ki predstavlja izredno vi-
soko vrednost in pretiran luksuz. Mislamo, da Tito in njegovi
komunisti ne bodo mogli izpropanim jugoslovanskim narodom
niti kulturnemu Zapadu dokazati, da so predmeti kot: riž,
milo za pranje in umivanje, igle za šivanje in krtače — luksuz-
ni predmeti. Kot vsi drugi ukrepi je tudi ta nova Titova ca-
rinska tarifa le novo socijalno nasilje nad obubožanim ljud-
stvom.

Ako želite imeti obširen seznam standard paketov, ki bi jih
svoji v starem kraju lahko prejeli brez carine? Pišite po
nove cenike na Ligo:

Liga K.S.A. (LEAGUE C.S.A.)
238 East 19th Street
New York 3, N. Y.

Dr. France Ušeničnik umrl

Iz Ljubljane nam je nekdo po
zračni pošti poslal izvešek iz
"Slovenskega Poročevalca", kjer
sta sledeči objavi:

"Dekan in profesorski zbor te-
ološke fakultete" sporočata ža-
lostno vest, da je 16. aprila v 86.
letu starosti umrl njen prvi de-
kan dr. France Ušeničnik, redni
univerz. profesor v pokouju in a-
postolski protonotar. Pogreb bo
v petek, 18. aprila ob 15. iz ka-
pelice sv. Nikolaja na Žalah. Iz-
redno vestnega in zaslužnega
strokovnjaka ter skrbnega go-
spodarja naših prostorov bomo
ohranili v častnem spominu." Drugo
objavo pa je dal ljubljanski
stolni kapitel:

"Ljubljanski stolni kapitel in

uprava stolnice sporočata, da je
v jutru 16. aprila umrl prelat
dr. Franca Ušeničnik, univerzi-
tetni profesor v p. Do petka do-
poldne leži v Alojzijevišču, po-
poldne ob 15. uri pa bo pogreb z
Žal."

Pokojni prelat je dovršil svo-
je teološke študije kot njegov
brat Aleš v Rimu na Gregori-
janski univerzi kot gojenec Ger-
manica. Ob ustanovitvi škofij-
skih zavodov v Št. Vidu nad
Ljubljano je postal njih rektor,
nato profesor na ljubljanskem
seminarju, kjer je poučeval pa-
storalno bogoslovje, homiletiko
in katehetiko. Ob ustanovitvi
ljubljanske univerze je postal
njen redni profesor in prvi de-

kan teološke fakultete. Za usta-
novitev in ureditev teološke fa-
kultete si je prvi dekan stekel
mnogo zaslug. Pokojni profesor
in prelat je bil v pastoralnem
bogoslovju velika avtoriteta.
Spisal je tudi učno knjigo "Pa-
storalno bogoslovje," o kateri se
je nekoč izrazil beograjski nad-
škof dr. Josip Ujčić, da je to naj-
boljša knjiga na svetu iz te stro-
ke. Poleg te knjige je spisal tu-
di še "Katehetiko" in "Homileti-
ko" ter mnogo teoloških razprav
v glasilu teološke fakultete "Vo-
ditelj."

Ves čas, kar je pokojni prelat
pučeval ali v nekdanjem škofij-
skem semenišču ali na teološki
fakulteti je bil tudi zelo iskan
spovednik v stolnici sv. Nikola-
ja.

S svojim bratom Alešom sta
se nekako medsebojno dopolnje-
vala. Dočim je bil dr. Aleš bolj
filozof, dogmatik in sociolog ter
vse bolj nekaj teoretik, je bil
pokojni prelat France bolj prak-
tičnega značaja. France je vodil
vse skupno gospodarstvo obeh
bratov, dr. Aleš se je kar tiče
praktičnih zadev popolnoma
prepustil vodstvu svojega brata,
ki je bil do svoje smrti tudi u-
pravitelj "Alozijevišča," kjer
sta stanovala in kjer je nastanje-
na teološka fakulteta.

Vsaki dan sta šla do druge
svetovne vojne oba brata skup-
no na sprehod proti Tivoliju. Ti-
ho in skoro brez besedi sta ena-
komerno korakala po mestnih
ulicah v park in nazaj. Če pa ni-
sta mogla ven, sta pa na Alojzi-
jeviškem vrtu hodila določen
čas sem in tja in če sta bila brez
obiskov — molila rožni venec.

Tako je v kratkem času izgu-
bila ljubljanske škofija dva ve-
lika znanstvenika in vzor du-
hovnika. N. P. v M.

MALI OGLASI

Ledenica naprodaj

Naprodaj je 6 kub. čev. Fri-
gidaire, model 1950. Katerega
zanima naj pokliče HE 1-8961.

Hiša naprodaj

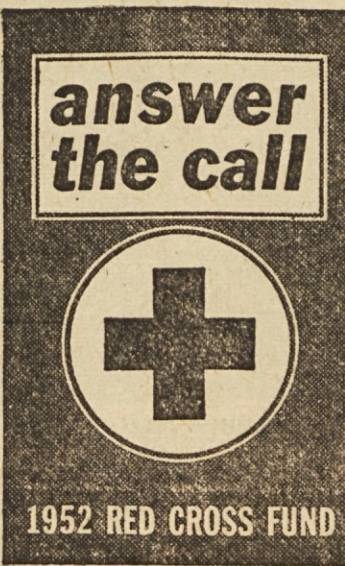
Lastnik prodaja hišo na W.
143 St., idealen dom za druž-
ino z otroci ali starejših ljudi,
6 velike sobe, 2 kopalnici, ve-
randi z mrežo, dvojna garaža,
lepa trata, lot 108x735 čevljev,
ima prostor za velik vrt z rodo-
vitno zemljo, vse orodje za vrt
in motorna kosa za travo, vse
vključeno v ceno. Pokličite OR
1-1577 zvečer.

Avtomobil naprodaj

Proda se 1950 Oldsmobile
88 Hydramatic, v dobrem stan-
ju. Pokličite UT 1-0540.

Pekarija naprodaj

Proda ali se da v najemnin-
sko pogodbo pekarija z popol-
noma novo opremo. Izvrstna
prilika. Vprašajte zgorej na
7954 Lorain Ave. (84)

MALI OGLASI

Hiše naprodaj

BO ODPERTO V NEDELJO
od 1 do 6 na E. 361 BLIZU
VINE ST., "bungalow" 4 sobe,
garaža, velik lot, ravno izgo-
tovljeno. Se lahko takoj vse-
lite.

V WILLOWICK 8 sob za 1
družino, kakor nova, en akter
in pol zemlje. Morate pogle-
dati. Zelo zmerna cena.

E. 74 ST., 2 hiši, plinska kur-
java, 6 sob za 1 družino, in 5
in 5 sob za 2 družini.

BLIZU EUCLID BEACH, bli-
zu Blvd. hiša za 1 družino, 5
sob, garaža, zelo zmerna cena,
plinska kurjava.

BLIZU SV. KRISTINE hiša
za 1 družino, 6 sob, zelo zmer-
na cena, mora biti prodano ra-
di smrti.

GOSTILNE

GOSTILNA D-3 na St. Clair,
blizu industrije in rezidence,
zelo dober promet, cena \$26,-
000.

D-3 V COLLINWOODU, ze-
lo dober promet, lastnik gre ven
iz mesta.

V GENEVA D-3, 2 akra zem-
lje. \$33,000 za poslopja, pro-
meta do \$1000 na teden.

SLAŠČICARNA — ima pro-
meta \$800 na teden, najemni-
na \$70 na mesec z stanova-
njem 4 sob. Cena samo \$4200.
Se mora prodati radi bolezni.

Imamo tudi več slaščičarn
po nizki ceni kakor \$2500.

CVETLIČARNA — v dobri
okolici in zelo dober promet,
vsa nova oprema. Mora biti
prodano radi bolezni.

Jos. Globokar

985 E. 74th Street
HE 1-6507

Naprodaj

Apartment za 4 družine —
5 garaž, dobri dohodki \$1800
na leto. Eno stanovanje 6 sob
prazno — nanovo dekorirano.
Naheja se na 5416 Homer Ave.
Vpraša se zdolej na gornjem
naslovu ali pa pokličite za se-
stanek Wickliffe 3-0921. (F)

Three Corners Cafe

1144 EAST 71st ST.
Frank Baraga, lastnik

GORDON PARK CAFE

7901 ST. CLAIR AVE.
Joe Knaus - Joe Repar, lastnika
Kadar zaželite kozarec dobre pive,
vina ali žganja, pridite k nam.
Vedno prijazna postrežba.
Postrežemo z okusnim prigrizkom.

INSURANCE

Fire — Windstorm
Automobile
Za zanesljivo postrežbo se
priporoča

Daniel Slakich

Agentura
15813 Waterloo Rd.
KE 1-1934

(Fri.-x)

FRANK M. PERKO

vam preskrbi vsake vrste zavar-
ovalno, proti ognju, nezdobi, za
življenje in druge. Obrnite se za-
nesljivo nanj.
1092 E. 174th St. IV 1-5658

ZA DOBRO PLUMBINGO IN GRETJE POKLIČITE

A. J. Budnick & Co.

6631 St. Clair Ave.
PLUMBING and HEATING
Business Phone: UT 1-4492
Residence: PO 1-0641

SLOVENSKA BRIVNICA (BARBERSHOP)

761 East 185th St.
GEO. KOVACIĆ in JOHN PETRIĆ
lastnika—se priporočata

Ženske dobijo delo

Išče se ženska

Išče se zanesljiva ženska za
splošna hišna dela pri trgov-
skem paru (ni gostilna) na St.
Clairju. Ženska dosedaj za-
posljena pri nas 13 let odide
v drugo deželo in bo razločila
delo. Plača po dogovoru. Žen-
ska srednjih let ima prednost.
Za naslov se vpraša v našem
uredništvu.

Delo v kuhinji

Išče se ženska za delo v ku-
hinji, ponoči, v ponedeljek, to-
rek in sredo od 4 do 5 ur na
večer, in zadnje 3 dni pa 8 ur.
V nedeljo zaprt.

PERROTTI CAFE

390 E. 156 St. (84)

Ženske za čiščenje IZURJENE

Lasallski glasovi in odmevi

(Piše Matevž iz "Sunny Spot City-a")

La Salle, Ill. — V par mojih dopisih sem omenjal našo naselbino tu gori na planoti. Pisano je bilo bolj iz šale in vsaki je dobre volje to razume. Naši rojaki, kjerkoli po Ameriki se med seboj vedno radi šalijo. Tako imajo v Clevelandu "Kurjo vas," tako imajo "Kurjo vas" tudi na Evetlethu, Minn.

Well, pred leti so se stari možaki ponašali s svojimi naselbinami, kjer so bili bolj gosti naseljeni skupaj. Za tiste čase je bilo res praktično. Ni imel vsak v tistih časih avtomobilov, kakor jih imajo danes. Ni bilo modernih cest, kakor so danes, zato živeti v kakem oddaljenem kraju, morda ni bilo tako prijetno. Dandanes je pa v tem oziru drugače. Auto ima večinoma že skoro vsaka družina. Par milj oddaljenosti ne pomeni nič. Ceste so cementirane. V teh razmerah pa postaja življenje zunaj v predmestjih ali bolj na deželi prijetnejše, kakor v mestu. Zunanaj je več prostora, za vrt in za vse. Tako raste tudi naš del mestu tu za bolnišnico. Nove moderne hiše rastejo bolj in bolj. Ulice cementirajo. Napeljujejo plin, vodo, kanalizacijo, tako da bo tu kmalu bolj moderno, kakor pa v starih delih mesta. Novejšje po novih načinih delane hiše so modernejšje od starejših

hiš v drugih delih mesta in zato imajo tudi večjo veljavo. To je prinesel razvoj. Ne samo tukajšnemu kraju, tudi drugod je tako. N. pr. tam kjer se razprostira razkošno mesto Hollywood v Californiji, je bilo pred kakimi 40 leti komaj kaj videti. Danes je tamkaj velemesto. Tako se je razvila okolica Detroita, Chicago in še marsikje drugje. Tudi industrija se seli v predmestja in izven mest. Nekaj radi tega, da ni vse na enem kupu, ker v slučaju kakih zračnih napadov, bi bili preveč vsi izpostavljeni nevarnosti. Ako bodo pa bolj razdaljeni in raztreseni, bodo v takem slučaju poškodovani le eni, drugi bodo ostali. In kakor že omenjeno, v takih novih predmestjih gradijo novejšje modernejšje domove opremljene z vso moderno praktično opremo, so samo po sebi razumljivo tudi dražji od starejših hiš, v starejših delih mest. Tako je, čas spreminja vse, nas ljudi in razmere.

Nas Slovencev je precej tu gori. Kar dobro se imamo. Med nami je tudi nekaj naših slovenskih trgovin in podjetij. Tu pa bi resno povdaril, da Slovenci, kadar imamo komu dati kaj businessa, nikdar ne pozabimo, da smo Slovenci in če pri Slovincu lahko opravim in kupim, tedaj je moja narodna dolžnost, da grem najprvo k domačinu Slovincu, predno pa grem kam drugam. Poznajmo najprvo sami sebe, podpirajmo se med seboj, pa bomo dobili večjo veljavo tudi v očeh drugorodcev.

Za danes naj omenim le eno našo slovensko trgovino tu gori, to je trgovina našega znanega rojaka Louisa Kosen, kjer vodi grocerijo, prodaja razno meso in vse druge take stvari, ki spadajo v tako trgovino. Rojak Kosen je prijazen Slovenec in rad vsakega vljudno postreže, kolikor je v njegovi moči. Patronizirajte njegovo trgovino.

Dalje imamo tudi slovensko klavnico tu gori, ki jo vodi naš znani rojak Joe Majcen. On dobiva s farm najboljše pitano živino. V zimski sezoni ima vse mesne izdelke, s katerimi vas najboljše postreže.

In še drugi so, ki jih bom omenil pa o drugi priliki.

Ameriška Slovenija jadra polagoma k svojemu zatonu. Kadar koli odpiram strani slovenskih listov, ki izhajajo v Ameriki, vidim, nad dopisi vedno več in več takih le podobnih naslovov: "Smrtna kosa tu in tu"; "Smrt je pobrala . . ."; "Preminul je naš rojak . . ."; "Umrli je mož . . ."; "Noč in dan odprta so vrata groba . . ."; itd. itd. Vselej, ko čitam tako vest, se mi oglasi v notranjosti glas: zopet eden manj — koliko je še nas? Ej, vsak dan manj in manj . . . Kakor se vrli pisatelj mladi Karel Mauser vprašuje v 64-ti številki A. D. v svojem članku Msgr. Ponikvarju, tako se jaz že leta in leta, "če so še ljudje, ki bodo na tujem nosili slovenstvo? Je kaj mladine, ki se ne sramuje slovenske govornice in je vesela, če more govoriti v materinščini? Je še kaj oračev, je še kaj sejalec?"

Trenotni pogled na razmere, ne da zadovoljivega odgovora. Temeljito premišljevanje s priličnim poznanjem razmer, da nekaj pojasnila, ki pa tudi ne kaže kakega jamstva za tako rešitev. Proti slovenstvu vsi grešimo pogostoma, tudi tam, kjer bi se ne smelo, vsaj s slovenskega stališča bi bilo tako soditi. Pa se. Marsikje so težave glede tega. Prav te dni je bilo čitati tako bolečo pritožbo iz Milwaukee, Wis., ki je kakor pravijo po številu druga največja naselbina. Kdo jim more zameriti? Slovensko življenje hoče še življenja . . . Slovenska beseda bi še rada svoj stol pri mizi. To je

za zavedne Slovence boleča točka, preko katere ne moreš kar tako, da bi samo pogladil, pa malo potrošal. Treba bi bilo malo več razsodnosti, pa dobre volje, pa se ustreže in zadovolji. Drugo bi bilo, ko bi Slovenci silili v nekaj, kar niso sami zgradili, tako pa, sami so si odtrgavali od ust po naselbinah, da so gradili svoje ustanove, pa se naj še v teh slovensčino postavlja v kot in to še po lastnih potocih? V tem pa ni preveč kake dobre volje, še manj pa kake prave razsodnosti. Tako bi sodil jaz.

Zaskrbljenost, kakor jo izraža pisatelj Mauser ni brez podlage. Vprašanje je le, kako temu odpomoči?

Tako je, mesto da bi imel kako veselo novico za poročati imam zopet le žalostno vest, da je nas te dni zapustila znana rojakinja Mrs. Marija Dolanc, ki je bivala na 445 Sterling St. Umrila je v tukajšnji bolnišnici sv. Marije. Bila je dalj časa bolna in se nahajala v bolnišnici od 16. nov. lanskega leta do časa njene smrti. Pokojna je bila stara 68 let. Rodila se je 13. avgusta, 1883. Njeno dekleško ime je bilo Janc. Poročila se je še v stakrju s pokojnim Frank Dolancem, ki je umrl 9. oktobra 1950. Tu v Ameriki zapuščata tri hčere, od katerih sta dve že poročeni. Pokojnica je bila članica večih slovenskih društev in zavedna Slovenka. Pogreb je imel v oskrbi Shimkusov pogrebni zavod, vršil se je iz cerkve sv. Roka na pokopališče sv. Vincencija, kjer bo čakala poslednega obujenja. Vsem žalujčim sorodnikom sožalje, pokojnici pa naj sveti večna luč in naj počiva v miru!

Iz bolnišnice se je vrnil pred dnevi Leonard Možina, ki biva na bližnjem Oglesby. Moral je v bolnišnico na operacijo, kate-

ro je srečno preстал in stanje se mu boljša.

Na operacijo je moral v bolnišnico tudi rojak Jože Klanšek, ki biva na 614 Tonti St., tudi on je srečno isto preстал in je na potu okrevanja.

V sosednem mestu Peru je preminula te dni Mrs. Helen Bozik (najbrž Božič), stara 65 let in je bivala na 2103 Tenth St. Pokopana je bila iz cerkve sv. Jožefa v Peru na pokopališču sv. Jožefa. Bila je članica Slovenske ženske zveze, št. 24. Tu zapuščata soproga in dva sinova in več vnukov in vnukinj. Sorodnikom sožalje, umrla naj počiva v miru!

V Chicagi je preminul te dni bivši La Sallčan John Sposta (Postar), star 60 let. Starejšim naseljencem dobro znan, saj je delal tu dolga leta v tukajšnjih premogokopih. Pred malo bolj, kot 20 leti se je preselil v Chicago, kjer je delal pri neki trdki Silverman Furriers. Podlegel je srčnemu napadu. Njegovo truplo je bilo prepeljano sem v La Salle in je bil pokopan tu iz Shimkusovega pogrebnege zavoda na pokopališče sv. Vincencija. Pokojnik je prišel v Amreiko s stariši še jako mlad. Tu zapuščata sestro Mrs. Anno Ravnika, v Chicago pa vdovo soprogo in dve hčere. V Quin-

cy, Ill. pa brata Viktorja. Naj je. Vsem lepe slovenske pozdrave in veliko dobre volje! Naj zopet za enkrat zadostu-

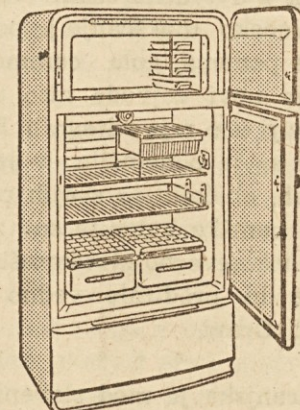
\$100 popusta v zamenjavi

Nujno potrebujemo vašo staro ledenico. Mnogi naši odjemalci bi jih zdaj rabili v svojih poletnih hišah. Da, mi Vam damo do \$100 za vašo staro ledenico, če kupite nov Frigidaire. Vaša stara ledenica služi kot prvo odplačilo, in drugo pa plačate v ugodnih pogojih do 18 mesecev.

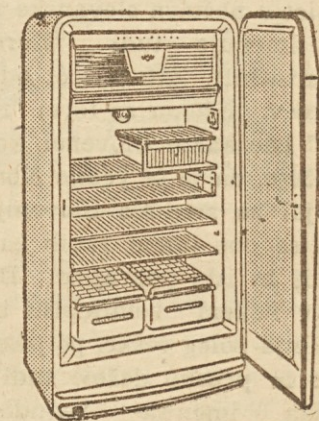
CYCLAMATIC
Frigidaire

Made for
once-a-week
shopping!

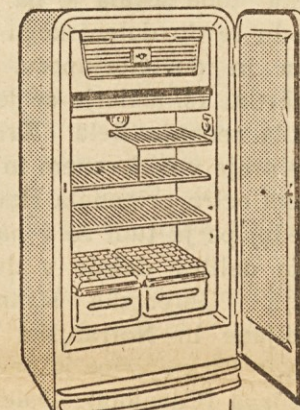
Sedaj! Vršite nakupe enkrat na teden — ko trgovine niso prenapolnjene — zahvaljujoč se izredno veliki prostornini in STALNE hladnosti Frigidaire.

Imperial Model — poseben gornji predal lahko sprejme 73 funtov zmraznjene hrane. Trije hladilni sistemi za stalno in sigurno hladitev v celem hladilniku. Se avtomatično odtaja. Dvojni globoki hidratorji . . . in mnogo drugih posebnosti, ki jih dobite samo v Frigidaire. **\$495.75**

De Luxe Model — Hladilni predal, čez vso širino — hitra priprava ledenih kock — dvojni hidratorji — police ne zarjavijo — gladko tekoči predali — poljubno pre- **\$382.75** makijske police.

Master Model — Hladilni predal čez vso širino — hitra priprava ledenih kock — globoki posebno viažni hidratorji — police ne zarjavijo — in sloviti Master-Miser mehанизem — z jamčen za 5 let. **\$287.75**

Ask about all
the new
Frigidaire
Refrigerators
NOW!

Imamo popolno zalogo vsega, kar rabite za dom — preproge, linolej, asphalt (tile) opremo za razsvetljavo, strojepise, železnino in v našem damo "Sanders" za pod kot tudi "Polishers."

Ne zamudite Alice Weston na televiziji

WXEL, Channel 9, od ponedeljka do petka, 1-1:30 pop. za Frigidaire

* Pridite v našo trgovino in se registrirajte, da boste dobili brezplačne kuharske recepte.

LAHKO PLAČATE NA ŠTIRI NAČINE:

- 1. Na račun
- 2. Gotovina v 90 dneh
- 3. Will Call
- 4. Budget

NORTHEAST APPLIANCE & FURNITURE

22530 LAKE SHORE BLVD.

RE 1-2303

Odprto vsak dan od 9 do 9

Volite za
SODNIKA

JULIUS M.
KOVACHY
za COURT OF APPEALS

sodnik 22 let

Republikanske
primarne volitve 6. maja

X JULIUS M. KOVACHY

V Clevelandu izbira

že 57 let

MONCRIEF GREJNI SISTEM

THE HENRY FURNACE CO., Medina, Ohio

PLIN
OLJE
PREMOG

Ostanite, dokler parti ni končana!

Obed bo gotov--

ker imate

avtomatični plinski štedilnik!

Prepustite kuhanje vašemu avtomatičnemu plinskemu štedilniku, kadar ste zaposleni ali morate oditi ven. Postavite jedi v pečico in naravnajte kazalo na uri. Nato ostanite na parti, dokler ta ni končana.

Avtomatična urna kontrola bo vašo pečico vključila in jo spet izključila, kadar bo jed gotova. Vi ste lahko milje daleč proč!

Moderno!

Ekonomično!

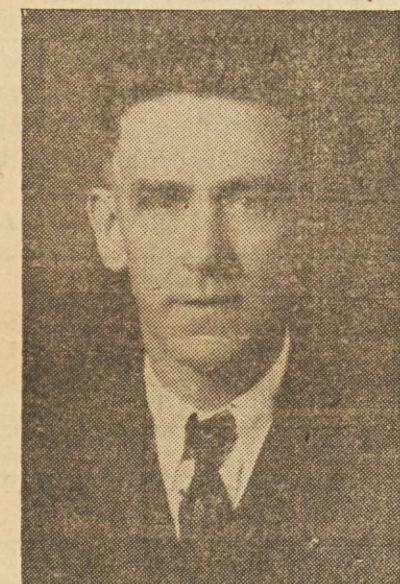
Velika izbira!

Ne pozabite na te le Plinske lastnosti —

- Hladno, brezdimno pečenje (pri zaprtih vratih pečice)
- Vročina je v vseh delih pečice enakomerna
- Ni treba popravljalni goralec
- Majhni instalacijski stroški
- Čiščenje goralec je enostavno

Odločite se sedaj za nakup najmodernejšega štedilnika, ki ga morete dobiti. Oglejte si lepi novi plinski štedilnik še danes!

The **EAST OHIO GAS** Company

V BLAG SPOMIN
TRETJE OBLETNICE SMRTI LJUBLJENEGA SOPROGA IN SKRBNEGA OČETA

Joseph Kozel

ki je v Gospodu zaspal 27. aprila 1949

Kako pozabiti gomilo, kjer Tvoje blago spi srce, ki nam brezmejno vdano bilo ves čas do zadnjega je dne!

Žalujejo ostali:

SOPROGA in OTROCI
Cleveland, O., 25. aprila 1952.

V blag spomin

PETE OBLETNICE SMRTI NASE LJUBLJENE MATERE

Elizabeth Sirk

ki je zaspala v Gospodu dne 26. aprila 1947

Pet let hladni grob Te krije in spomin nam žalosti srce, večni Bog Ti daj plačilo, spavaj v grobu zdaj sladko.

Zdaj, ko svetu dala si slovo, draga preljubljena naša mati, lahka naj Ti bo gomila, dokler se spet ne združimo.

Tvoji žalujoci:

ELIZABETH COSTELLO,
ROSE KRACKER, ANN GLATZ,
FRANCES STRNAD in
MARY KLUN, hčere

Cleveland, O., 25. aprila 1952.

Velike priprave se vrše

Cleveland, O. — Ni dolgo tega, kar sem šla zvečer malo na sprehod po St. Clair Ave. in gledala okrog sebe. Iz busa stopi znana tajnica Društva sv. Marije Magdalene in jo urnih nog maha po Addison Rd. naravnost proti domu Marjanca Kuhar, ki je predsednica tega društva. Ko malo postojim in premišljuje, kaj bi to pomenilo, že vidim prihajati od Bonna Ave., Novakovo Francka in Strniševu Dorotija — po Carl Ave., pa se bližata Julia Slogar in Julia Brezovar — po Varian hiti Francka Macerol in od svojega doma, ki je tudi na Addison — jo ubira Mary Skulj — vseh teh pot je bila usmerjena proti Kuharjevi Marjanci. Prime me firbec in si belim glavo — kaj da se kuha. Al' je kakšen šav'r ali kaj? — Morebit' se pa Marjanca ženi? Oh pa menda ne — saj če bi se, bi bila gotovo jaz že tudi kaj o tem slišala. Ko tako tuhtam, se mi pa kar naenkrat posveti v glavi da so vse te uradnice Društva sv. Marije Magdalene št. 162, K. S. K. J., ki letos, mislim da enkrat v mesecu maju, praznuje 35-letnico, odkar je bilo ustanovljeno. Oho, gredo pa gotovo na sestanek, da se bodo zmenile, kako bi se bolj dobro takrat obnesle. Firbec me je tako držal, da nisem mogla prav nič več strpeti in sem se še jaz proti Marjančnemu domu pomaknila. Noter nisem hotela — ker nočem, da bi vse vedele, kako stransko da me nos srbi. Prisluškovala pa sem na vse mile viže — kmal' bi bila ob eno uho. Pa mislite, da sem mogla kaj ujet? A ja — kaj še! Ko sem pa le vlekla na ušesa, kar se da, sem dobila toliko, da vem, da bo več zunanjih gostov prišlo — pa da bo tako petje, da bo odmevalo vse dol po St. Clair Ave. Končno mi je poslušal ušel tudi o neki igri — nato pa nisem mogla nič več jasnega pobrat, le za dovolj smeh se je slišal. Premenila sem svoje mesto in o Marička še nekaj bo. Začele so govoriti, s čem bodo postregle vsem došlim gostom. To me ni preveč brigalo, ker vem, da pri Magdalencah in še ob tako pomembnemu slavlju kakor 35-letnica, gotovo ne bo brez finih krofov in drugih dobrot tega sveta. Ker me je firbec martal, da bi tudi malo videla, kaj delajo, sem stegnila vrat, kar se je dalo in sem skozi malo špranjico nepokritega dela okna videl, kako so sedele okrog mize in imele pred seboj neke protokole. Kar naenkrat se vzdigne Marjanca in se začne sukati okrog peči in pripravljati čaj — druge so se pa prav po prijateljsko pomenkvale. Veš kaj punca, sem si mislila, zdaj se pa

V BLAG SPOMIN
PETINDVAJSETE OBLETNICE
SMRTI BLAGOPOKOJNEGA
OČETA

Joseph Klemenčič

ki je v Bogu zaspal 26. aprila 1927

Dragi in ljubljani oče! V globoki žalosti klečimo na Tvojem grobu in potrtega srca iščemo Tvojih blagih spominov. Ob tužni obletnici snivanja ob Tvoji ljubljani soprogi in naši pokojni materi, Vama kličemo: Mir Vama bodi do svidenja nad zvezdami.

Žalujoci:

OTROCI

Cleveland, O., 25. aprila 1952.

kar lepo poberi proti domu — ker bodo kmalu gotove in bodo prišle ven — in je veliko boljše, da te ne opazijo. Urnih nog jo popiham in nisem bila še daleč, ko so se res začele razhajati. Vse so bile veselega razpoloženja in je bilo videti, da so zadovoljne z uspehom tega sestanka.

Ker me firbec še vedno martal, da ne morem cele noči spat — voham in vohunim — sprušujem in spelujem, da bi se kaj več o tem zvedela, pa do sedaj se mi ni še posrečilo. Križana gora, še bo treba čuti — včasih je bil pregovor, da veliko se da potrpeti za lepoto, jaz pa pravim — da veliko se mora pretrpeti, da se napase firbec. To pa vam rečem, da kakor hitro kaj izstešnjam, bom vam prav prec povedala. Toliko imam za zdaj iztuhtanega — da se velike priprave vrše. Le bodite pozorni v prihodnjih tednih — gotovo vam bom lahko kaj več povedala. Do tedaj pa mi bodite pozdravljeni

Šentklerski firbec.

Pax Romana

Letos se vrši 22. svetovni kongres mednarodne katoliške organizacije visokošolcev in akademsko izobraženih "Pax Romana" v Montrealu, Kanada, od 26. avgusta do 1. septembra. Nad 500 delegatov iz 50 držav vsega sveta se pričakuje na ta kongres. Predmet letošnjih zborovanj bo: Vloga univerz. V zvezi s tem kongresom je določila UNESCO štiri ustanove na kanadskih univerzah za visokošolce iz Peruja, Italije, Francije in Južne Afrike. Pax Romana je namreč od 1. 1947. posvetovalni član mednarodne vzgojne, znanstvene in kulturne organizacije UNESCO. Pričakuje se, da bo na letošnjem kongresu Pax Romane velika udeležba visokošolcev in akademsko izobraženih iz slovenskih katoliških krogov, katerih je dosti v Kanadi in v Združenih državah.

Poprova meta

Združene države so največji pridelovalec poprove mete na svetu. Ameriški izdelovalci žvečilnega gumija in raznih slaščic, kupujejo tisoče kilogramov olja iz poprove mete, da izboljšajo okus svojih izdelkov. Industrija žvečilnega gumija sama, ki izdelava letno 93.150.000 kilogramov gumija, tvori velik trg za olje iz poprove mete. Da zadostijo povpraševanju, so ameriški farmarji posejali leta 1951 nad 19.000 hektarov s poprovo meto.

Olje se na rastlinah poprove mete nahaja na malih mehurčkih, ki so na spodnji strani temnozelenih listov. Te male mehurčke z oljem pokriva tenka mrenica. Lani so v Združenih državah pridelali iz poprove mete 777,60 kilogramov olja.

Že stoletja preje so gojili poprovo meto v Angliji in na evropski celini. Posebno vrsto poprove mete, ki daje neko grenko olje, pa sejejo na Kitajskem in Japonskem. To olje ima velik odstotek mentola, ki ga uporabljajo v medicini.

Poprova meta je prišla v Združene države pred 140 leti iz Anglije.

Rastlina poprove mete potrebuje globoko, bogato zemljo, ki je dovolj rahla, da se lahko razvijejo korenine. Enakomerno deževje med rastjo daje najboljši pridelek. Na področjih z manjšimi padavinami namakajo polje s poprovo meto umetno.

Ko dozori poprova meta, jo kosijo s kosilnimi stroji, takoj imenovani "rezači" in jo naložijo na tovarne avtomobile. Potem spravijo meto v velike kadi za destilacijo.

Olje poprove mete pridobivajo iz rastlin s parno destilacijo. V dno kadi dovajajo paro, ki prepaja seno. Zaradi vročine popokajo oljne mrenice in sproščajo olje v obliki pare. Para in oljni hiapi se zbirajo v posodi,

ki je v hladilni vodi, in v kateri se zbira na to mešanica olja in vode. Olje ostaja na vrhu vode in ga odvajajo v velike neprodušne bobne.

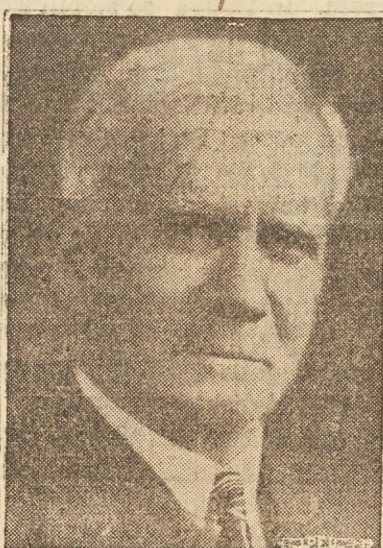
Izkušeni kupci, ki poznajo dobro olje po harvi, duhu in po okusu, kupujejo olje poprove mete za nadaljnjo uporabo. Olje, ki se uporablja v medicini, mora pa odgovarjati strogim predpisom, ki jih določa zakon.

V posredovalnici

— Rada bi imela starejšo služkinjo, ki ne nori več za moškimi.

— Kaj boste pa počeli s tako starko?

Pomagajte Ameriki, kupujte Victory bonde in znamke.

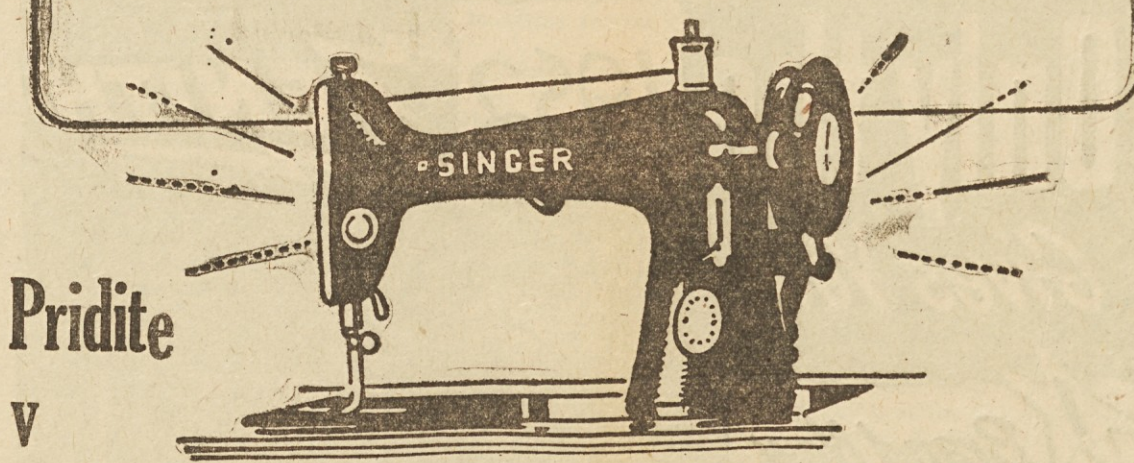

OBRŽITE
ROBERT
CROSSER
Congressman
21st District
in
GA NAGRADITE
za
ZVESTO IN
POŠTENO SLUŽBO

Volite demokratsko

Primarne volitve 6. maja

AKO ŽELITE POSLATI SVOJIM DRAGIM V JUGOSLAVIJO NOV SINGER ŠIVALNI STROJ

Pridite
V

SINGER SEWING CENTER

Edini kraj, kjer morete dobiti pravi SINGERJEV* šivalni stroj za vaše drage v Jugoslaviji, je SINGER ŠIVALNI CENTER. To pa zato, ker SINGER nima agentov, prodajalcev ali drugih firm, temveč prodaja samo potom SINGER SEWING CENTER, kateri se lahko spoznajo po veliki rdeči črki "S" na izložbenem oknu. Ne pozabite tega.

NAROČI SE ČISTO ENOSTAVNO

Obiščite najbližji SINGER SEWING CENTER in oddajte vaše naročilo. Vse ostalo bo naredil SINGER. Poskrbeli bomo za:

- vse potrebno glede odpošiljanja,
- izročitev v oni SINGER trgovini, ki je najbližja stanovanju prejemnika,
- od prejemnika podpisano priznanico kot dokaz izročitve.

SINGER ŠIVALNI STROJ JE CELOŽIVLJENJSKO DARILO

Izdelan je tako dobro, da ga bodo lahko rabili še vaši otroci. V produkciji šivalnih strojev ima preko sto let skušnje, zato je pravi SINGER šivalni stroj danes, ko so cene oblekam tako visoke, najboljši in najprikladnejši dar za vaše drage, dar, ki jih bo leta in leta spominjal vaše dobrote.

V vašem lastnem interesu je, da ne pozabite, da Singer Sewing Machine Company prodaja svoje šivalne stroje samo preko SINGER SEWING CENTER, a nikoli preko agentov, drugih trgovcev ali raznih firm.

Pridite še danes v najbližji
SINGER SEWING CENTER
za vse podatke . . .
Poglejte v telefonsko knjigo
za naslov pod . . .

SINGER SEWING MACHINE COMPANY

*A Trade Mark of THE SINGER MFG. CO.

PRIJETNEJŠA VOŽNJA — Korejske ceste so bolj slabe, zato je naša vojska predelala nekatere buse za vožnjo po železniških tračnicah. Tako vožnja je prijetnejša, hitrejša in mirnejša, posebno za težko ranjence. Na sliki vidimo enega izmed teh predelanih busov v bližini Munsana na Koreji.

Razprodaja

Električnih predmetov in pohištva

DOMESTIC ELECTRIC ŠIVALNI STROJ, \$69.95
prej \$109.95, sedaj samo.....
MAGIC CHEF PLINSKA PEČ, \$139.95
prej \$199.50, sedaj samo.....
APEX PRALNI STROJ, prej \$124.95, sedaj.....\$89.95
5 komadov, MIZA in 4 STOLE, sedaj sam.....\$49.95

Na televizijskih aparatih si prihranite sedaj
do **50%**

LAHKA MESEČNA ODPLAČILA

Norwood Appliance & Furniture

6202 St. Clair Avenue
JOHN SUSNIK

1877

1952

Naznanilo in Zahvala

Z prežalostnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, da je mirno in udan v voljo božjo po dolgi boleznimi mirno v Gospodu zaspal moj ljubljani soprog in stric

John Lupšina

Blagi soprog in stric je bil doma iz vasi Zupevec fara Kapele pri Brežicah. Ob času smrti je bil star 74 let.

Njegovo blago dušo smo izročili Bogu dne 28. marca 1952, truplo pa materi zemlji dne 1. aprila na Kalvariji pokopališču.

Prav pristrčno hvalo č. g. Rt. Rev. Msgr. Omanu za ganljive cerkvene obrede in tolažilne besede ob krsti na dan pogreba. Prav iskrena hvala č. g. Father Bazniku in Father Slapšaku za asistenco pri pogrebnem sv. maši.

Prav z globoko hvaležnostjo se želimo zahvaliti č. g. Father Slapšaku za številne obiske v času dolge bolezni.

Z veliko hvaležnostjo se želimo zahvaliti vsem številnim za krasne vence in cvetlice, katere ste položili ob krsti in tako lepa okrasili njegovo zadnje bivališče na zemlji.

Prav iskrena hvala vsem, kateri ste darovali za sv. maše, katere se opravljajo za mir in pokoj umrlega soproga in strica.

Hvala Mrs. Dedek, ki je molila sv. rožni venec. Hvala vsem, ki so blagega pokojnega soproga kropili, molili za njegovo dušo in ga spremili k zadnjemu počitku. Hvala nosilec krste.

Hvala vsem številnim, ki so dali svoje avtomobile na dan pogreba na razpolago in tako pomagali, da je več prijateljev pokojnega se udeležilo pogrebnega spreveda.

Hvala nečaku in njegovi soprogi, Mr. in Mrs. Frank Arnšek za vso uslugo in veliko pomoč. Hvala vsem, ki so nam v času velike žalosti pomagali, nas tolažili, vsem naj bo dobri Bog obilni plačnik.

Hvala Mr. Ivan Zormanu za zapete žalostinke. Hvala Louis Ferfolia in sin pog. zavod za vso uslugo in lepo ter častno vodstvo pogreba.

Ti, ljubljani soprog, nepozabni stric, res si veliko trpel v času 10 let trajajoče bolezni. Pa se nam zdi, da si še veliko prežodaj zapustil nas. Gledamo po hiši kje da si, pa Te nikjer več ne vidimo. Tvoje blago telo v grobu spi. Tvoja blaga duša pa je pri Bogu v večnosti. V raju večnem zdaj plačilo vživaš, nam na zemlji pa solza oči zaliva. Nikjer za nas tolažbe ni. Pa križ nam sveti govori, da zopet vidimo se, gor nad zvezdami. Veliko si trpel v času dolge bolezni, zato vemo, da vživaš veliko plačilo pri Bogu. Le prosite za nas, stric, da kadar božja previdnost katerega izmed nas pokliče z tega sveta, da bo svidenje v raju veselo.

Žalujoci ostali:

FRANCES LUPŠINA, soproga;
FRANK ARNŠEK, nečak MARY VLČEK, nečakinja;
v stari domovini več nečakov in
sestra MARY BRADAC

Cleveland, O., 25. aprila 1952.

Naročite se na dnevnik "Ameriška Domovina"

HENRIK SIENKIEWICZ:

Z ognjem in mečem

Stepa se je izpremenila v jezero. Nastala je taka tema, da na več korakov nisi mogel razločiti človeka od človeka. Sum dežja je oglušil povelja. Zmočene muške in samopali so umolkni. Samo nebo je napravilo konec klanju.

Hmielnicki, premočen do nitke, stekel, je planil v svoj tabor. Ni izpregovoril do nobene nite besede. Speli so mu šatorček iz veblodnih kož, pod kateri se je spravil, sedel samotno, razmišljajoč grenke misli.

Prevzel ga je obup. Sedaj je šele spoznal, kakšnega dela se je lotil. Bil je pobit, zavržen, malone zlomljen v bitki s tako malimi silami, ki bi jih po pravici lako smatral za predstražo. Vedel je dobro, kako velika je odporna sila vojsk Poljske; prepračunal je to, ko se je odločil za vojno, a vendar se je vstrel. Tako se mu je vsaj zdelo v tem trenutku, zato se je grabil za ostriženo glavo in jo želel razbiti ob prvem topu, ki bi ga dobil. Kaj šele, ko bo imel opravka s hetmani in s celo Poljsko?

V razmišljanju ga je prekinil Tuhaj-bejev prihod.

Tatarjeve oči so gorele od steklosti, obraz je bil blede, a zobje so mu bliskali izza neobraslih ust.

"Kje je plen, kje ujetniki, kje glave vojskovodij, kje je zmaga?" je vprašal s hripavim glasom.

Hmielnicki je planil z mesta. "Tam!" je odgovoril gromko, kazaje proti kroninemu taboru.

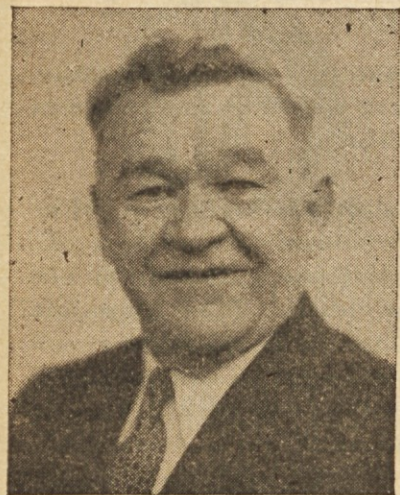
"Pojdí tja!" je kričnil Tuhaj-bej, "še pa ne greš, te povedem na vrvi na Krim."

"Pojdem!" je rekel Hmielnicki, "še danes pojdem! Vzamem si plena in ujetnikov, a ti položiš hanu račun, ker hočeš plena, a se boju umikaš!"

"Pes" je zatulil Tuhaj-bej, "ti pogubljáš hanovo vojsko."

Za trenutek sta si stala nasproti, prhač z nosnicami. Prvi se je streznil Hmielnicki.

"Tuhaj-bej, pomiri se!" je dejal. "Naliv je pretrgal bitko, ko je že Krzečovski zmagoval dragonce. Jaz jih poznam! Jutri se bodo bili že z manjšim besom. Stepá se razmoči docela. Huzarji podležejo. Jutri bodo vsi naši."

V blag spomin

PETE OBLETNICE SMRTI NAŠEGA NEPOZABNEGA SOPROGA IN SKRBNEGA OČETA

Frank Salmich

ki je za vedno zatisnil svoje oči 27. aprila 1947

Zapustil si dolino solz, se preselil v boljšo domovino, kjer ni solza in ne skrbi; prosí za nas, da se tudi mi enkrat s Teboj snidemo pri Bogu vsemogočnemu.

Zaljubljeni ostali:
SOPROGA in OTROCI
Cleveland, O., 25. aprila 1952.

"Rekel si!" je zarenčal Tuhaj-bej.

"In izvedem. Tuhaj-bej, prijatelj moj, han te je poslal na pomoč, a ne v škodo!"

"Obetal si zmage, a ne porazov."

"Ujeli so nekaj dragoncev, ki ti jih dam."

"Daj! Velel jih bom nasaditi na kole."

"Ne stori tega. Izpusti jih! To so Ukrajinci izpod Balabanovega prapora, odpošljem jih, da pregovore dragonce, da prestopijo na našo stran. Zgodi se tako, kakor s Krzečovskim."

Tuhaj-bej se je pomiril. Pogledal je ostro na Hmielnickega in zamrmral:

"Kačal!..."

"Zvižaja toliko velja, kolikor hrabrost. Če pregovorim dragonce na izdajo, niti noga ne uide iz tabora — razumeš!"

"Potockega si vzamem jaz."

"Dam ti ga — in Čarnieckega tudi."

"Daj sedaj žganja, ker je mrzlo."

"Dobro."

V tem trenutku je vstopil Krzečovski. Polkovnik je bil temen kakor noč. Bodoča zaželjena starostva, kaštelanstva, gradovi in zakladi so se sesuli kakor megla po današnji bitki. Jutri lahko izginejo popolnoma; in morda se iz one megle pokaže mesto njih vrv ali vešala. Da ni polkovnik s tem, da je posekal hetmanske Nemce, zažgal mostov za seboj — bi bil sedaj gotovo razmišljal, kako bi na mestu izdal Hmielnickega in prestopil s semeni v tabor Potockega.

Toda bilo je to že nemogoče. Sedeli so torej v treh ob vrhu žganja in počeli molče piti. Šum naliva je polagoma ponehal. Zmračilo se je.

Gospod Skrzetuski, izčrpan od radosti, slab, blede, je ležal nepremično na telegi. Zahar, ki ga je vzljudil, je velel svojim Kozakom, da so razpeli i nad nji streho iz plah. Namestnik je poslušal otožni šum naliva, toda v duši mu je bilo jasno, svetlo, blago. Glej, njegovi huzarji so pokazali, kaj umejo, njegova Poljska se je uprla, vredna svojega veličanstva; prvi napad kožoške burje se je razbil že na ostrinah sulic kronskih vojsk. In vendar so še hetmani, je knez Jerema in toliko panov, toliko sjahte; toliko moči; nad temi vsemi še kralj — primus inter pares.

Ponos je dvignil prsi gospoda Skrzetuskega, kakor bi bila v njem sedaj vsa sila.

Svest si te moči je prvokrat, odkar je izgubil prostost na Siči, občutil neko obžalovanje nad Kozaki: krivi so, a tudi zaslepljeni, ker so šli z motiko nad solnce — je pomislil. Krivi so, a nesrečni, ker so se dali zapeljati enemu človeku, ki jih vede v očitno pogubo.

Potem je njegova misel šla dalje. Nastane mir in tedaj bo imel vsakdo pravico, razmišljati o svoji privatni reči. Tu je s pametjo in dušo obvisel nad Rozlogi. Tam, v bližini levovega brloga mora biti tiho, kakor bi mak sejal. Tam pobuna nikdar ne dvigne glave, a če bi tudi — Helena je gotovo že v Lubniji.

Naglo je grom topov pretrgal zlate niti njegovoga razmišljevanja.

Hmielnicki je, opivši se, zopet vodil polke na napad.

Toda skončalo se je le z igro topov. Krzečovski je pomiril hetmana.

Drugi dan pe bila nedelja. Ves dan je prešel mirno in brez strela. Tabora sta ležala drug nasproti drugemu, kakor tabora dveh pomirjenih vojsk.

Skrzetuski je pripisoval to tišino zlovolji Kozakov. Žalibog ni vedel, da je Hmielnicki ta čas "z mnoguni očmi svojega uma zroč pred sebe," deloval na to, da bi pridobil na svojo stran Balabanove huzarje.

V pondeljek je bitka završala že ob svitu. Skrzetuski je zrl nanjo kakor na poprejšnjo s

smehljajočim in veselim obrazom. In iznova so stopili kronski polki pred okop, vendar se sedaj niso spuščali v napad, temveč so se umaknili sovražniku z mesta. Stepa se ni razmočila le zvrha, kakor prvi dan bi nje, temveč, do globine. Težka konjica se ni mogla skoraj premikati, kar je takoj dalo premoč spretnim zaporoškim in tatarskim praporom. Smeh je polagoma ginil z ust Skrzetuskega.

Pod poljskim okopom je naval naskakujočih skoraj popol-

noma pokril ozko vrsto kronskih praporov. Zdelo se je, da se vsak trenutek ta veriga raztrga in se začne napad na same okope. Gospod Skrzetuski ni videl niti polovice onega navdušenja, one bojaželjnosti, s katero so se prapori bojevali prvi dan. Branili so se tudi danes trdovratno, ali niso udarili prvi, niso razbijali v prah kurzenov, niso razbetavali polja pred seboj kakor vihar.

Stepna tla, razmočena ne samo po vrhu, temveč tudi v glo-

bino, so onemogočala bojni naval in so resnično pribila težko konjico pod okopom. Razmah ji je dajal sile in omogočal zmago, a sedaj je morala stati na mestu. Hmielnicki pa je vodil vedno nove polke v boj. Sam je bil povsod. Vsak kurzen je vodil osebno na napad in se umikal šele pred sovražnimi sabljami. Njegova ognjevitost je prešla stopnjema na Zaporošče, ki so za stavo drveli s krikom in vikom pod okope, dasi so padali med goste trupe. Udarjali so ob zid železnih prsi, ob ostre sulice, in so se razbiti, zdesetkovani, znova vračali v boj.

Pod tem naporom so začeli

prapori omahovati, se umikati, in sicer tako, kakor borilec, ki ga je zajel nasprotnik v svoje železne roke, sedaj podlega, sedaj znova obvladuje in zmaguje.

Pred poldnem so bile skoro vse zaporoške sile v ognju in v bitki. Bitka je tako ljuto kipe-la, da se je med obema bojujočima vrstama nasul nekaj nov okop — trupov konjskih in človeških.

Vsak hip so se do kozaških okopov vračali iz bitke gromade ranjenih vojakov, okrvavljenih, pokritih z bledem, zasoplih, padajočih od ruk.

(Dalje prihodnjič.)

Za MATERINSKI DAN

iznenadite mater z

1952 ZENITH TV COMBINATION

See the NEW GIANT of TV Combinations

Only the 1952 ZENITH Gives You

★ Brand New

238 SQ. IN.

"2 in 1" SCREEN

Reflection-Proof! Glare-free! Gives you BOTH giant Circle and Rectangular type pictures in one set — by the flick of Zenith's new magic Selecto-Screen Switch! Why settle for just one picture shape when Zenith gives you 2-in-1!

★ Brand New
Amazing, Incredible
"LAZY BONES"
Remote Control

Lets you change programs from your easy chair! Fits in your palm! Come in — operate it — or you won't believe it! (Optional with all new Zenith® TV models!)

★ Brand New
"COBRA-MATIC" Record Changer
First and only changer that automatically plays all records of any speed now made or yet to come — from 10 to 85 R.P.M. ... 7, 10 or 12 inch!
JUST TWO SIMPLE CONTROLS A CHILD CAN OPERATE!

All-New Zenith Giant Combinations!

For the first time — mammoth 238 sq. in. screen — wider than a newspaper page! PLUS new "Super-Range" Chassis for startlingly better reception especially in weak signal areas. ... Pre-Tuned Picture-

SAMO ZENITH VAM NUDI TOLIKO — PRIDITE SE DANES!

Poslužite se našega "Lay-A-Way" plana pri nakupu pohištva ali drugih potrebščin za vaš dom!

ODPRTO V PONDELJEK, ČETRTEK IN PETEK OD 9 DO 9
V TOREK IN SOBOTO OD 9 DO 6 — ZAPRTO CEL DAN V SREDO

Brodnick Brothers

APPLIANCES & FURNITURE STORE

16013-15 Waterloo Rd. IVanhoe 1-6072 — IVanhoe 1-6073

Novi Zenith Model H3478E
SERIES 238 TV RADIO-PHONOGRAPH

Blond cabinet of genuine Bleached Mahogany veneers, quality-built to glorify your home for a lifetime!

Samo \$125.00 naplačilo
"Lazy Bones" Control Extra

Federal Excise Tax Extra
LAHKA ODPLAČILA

★ Brand New
FM-AM RADIO

—with sensational new Zenith chassis, and New "1213" Super-Alnico Speaker 2½ times more powerful than ever before!

—with amazing Radiorgan® Tone Control that makes you master of 64 different tonal combinations!

magnet built-in antenna ... built-in provision for tuner strips to receive proposed new Ultra-High Frequencies on present standards. In a thrilling variety of styles and woods. The most beautiful Zeniths ever built.

SKEBE
PLUMBING
AND
HEATING CO.

Mi specializiramo v

FORMICA
SINK TOPS

VSEH MER
SINKI IN
KABINETI

VELIKA
ZALOGA VSAKIH
PLUMBERSKIH
POTREBŠČIN

BAKRENE
VODNE CEVI
NADOMESTIMO

NIKAR NE
KOPLJITE
Ohranite vašo
trato!

Pokličite KENmore

1-1995

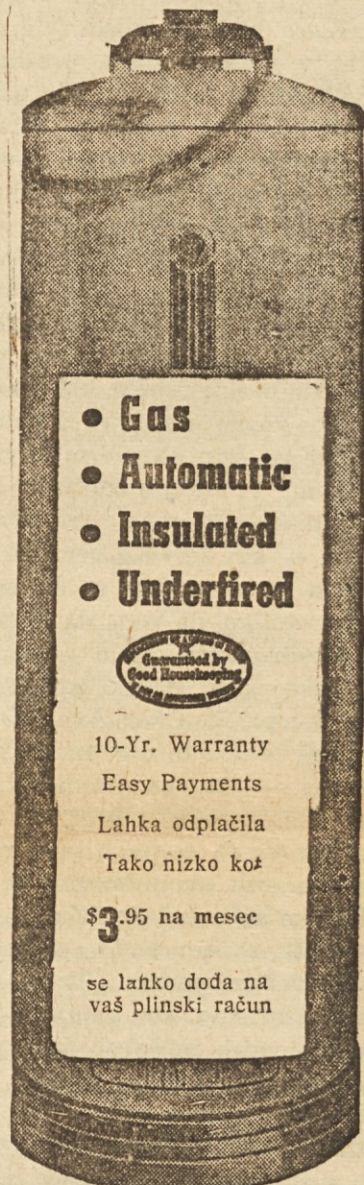
15611 Waterloo Road

QUICK, DEPENDABLE SERVICE

Mi imamo v zalogi
veliko izbero

Rheem

Največja izdelovalnica
avtomatičnih vodnih
grelicev na svetu

- Gas
- Automatic
- Insulated
- Underfired

10-Yr. Warranty
Easy Payments
Lahka odplačila
Tako nizko kot

\$3.95 na mesec

se lahko doda na
vaš plinski račun

Spomladanska razprodaja STENSKEGA PAPIRJA IN BARV!

Velika IZBIRA najnovejših vzorcev

25% popusta na vseh novih vzorcih

Imamo tudi VELIKO IZBIRO zaostalih vzorcev
cene od 5c do 25c

Pri nas tudi lahko dobite proti mali odškodnini vse potrebno orodje, ki se rabi pri papiranju sob.

SEDAJ je ČAS, da si nabavite barve za vašo hišo, sobo ali klet, ker imamo prvovrstne barve: za hišo odzunaj ... za sobe ... enamels.

NA TE BARVE DAJEMO 10% POPUSTA

NU-TONE, TEXOLITE, KEMTONE, galon po \$1.75

Vsakovrstna izbira ČOPIČEV, ROLLERS, in vsega, kar se rabi pri barvanju.

Se priporočamo

GEO. PANCHUR

16603 Waterloo Road

Tel.: KE 1-2146

Ustanovljeno 1908

Zavarovalnino vseh vrst vam točno preskrbi

HAFFNER INSURANCE AGENCY
6106 ST. CLAIR AVENUE

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

THE HORSEY SET — Roy Rogers and Dale Evans cannot hide their admiration for their favorite horse, Trigger, as he models a fetching Easter bonnet specially designed for him by Rex of Hollywood. This Western trio who has long been favorites in the movies is now appearing regularly on NBC radio and television.

State Representative Candidate

ANDREW C. PUTKA

A candidate for State Representative in the May 6th Democratic primary is Mr. Andrew C. Putka.

Mr. Putka is a graduate of the Cathedral Latin High School. He attended John Carroll University and The United States Naval Academy. After receiving a medical discharge from the United States Naval service, he graduated from Adelbert College of Western Reserve University with a Bachelor of Arts Degree in political science.

Currently part-time manager of the Koryta Bros. Coal Co., he is a graduating senior at the School of Law, Western Reserve University where he will receive his law degree in June.

Among Mr. Putka's accomplishments in an administrative capacity we note his being president of the National Newman Club Federation which represents six hundred (600) chapters with a total membership of three hundred thousand (300,000) in the United States, Hawaii, Haiti and Cuba. He was the United States representative to the International Pax Romana Congress in Amsterdam, Holland in 1950 during which time he studied conditions in Europe. Mr. Putka served on the executive committee of WSSF, a national relief organization in the United States, which sends money, books, and materials to students living in free countries all over the world.

Although Andrew Putka received national acclaim and respect of persons throughout the United States because of his experience in serving the needs of all the people, he is also known for his interest in civic and political affairs in Cuyahoga County and the State of Ohio. He frequently is called upon to lecture on parliamentary procedure and leadership by many local organizations.

Andrew C. Putka is the son of Mr. Andrew G. Putka, active in political and civic affairs for many years and presently president of The Catholic - Slovak Union and Chairman of the Cleveland Boxing Commission. Andrew's background as evidenced by his father's active and honest public service better enables him to understand the needs and promote the welfare of our people.

Mr. Putka wishes to serve the citizens of Ohio sincerely, honestly and completely in accordance with the will of the people; to give full recognition to the intellect and the desires of the people in all legislative matters.

Andrew C. Putka has been endorsed by the Cuyahoga Democratic Executive Committee and the Democratic Cosmopolitan League.

St. Vitus Dad's Athletic Club

The St. Vitus Dad's Club is holding their card party SAT., April 26 at 8 p.m. in the St. Vitus School Hall. Everybody welcome! Help your children in the Sports Athletic Program by coming to the Card Party as you know the Dad's Club pays for their entry fee, sports equipment and outfits.

All tickets that were sold for March 30th Card Party which was not held due to Monsignor's death will be honored at this date.

Last Call for Scrap Iron Drive

The Boy Scouts of Troop 250 are busy these days with their scrap iron collection for the benefit of their camping fund.

The drive ends this Saturday, April 26th when the pick-ups will be made. If you have any scrap iron or other metals that you wish to donate to the drive — please call HE 1-1572 or UT 1-6587 if possible before Saturday, so that a complete success of the drive may be achieved.

Your Friendly Neighbor

Norwood Community Council
News and Comments

GUEST SPEAKER

Mr. F. C. Miles, Chemist of the Bureau of Industrial Nuisances, Division of Air Pollution Control, City of Cleveland, attended last evening's monthly membership meeting at the St. Clair Recreation Center to give a first-hand detailed report on the action that is being taken by the Department of Health and Welfare regarding the problems in our neighborhood — particularly regarding the Wellman Bronze & Aluminum Co.

NOMINATION FOR NEW OFFICERS

In the absence of John Kovacic, Norwood Community Council president, from the city, vice-pres. Joseph Fifolt presided at last evening's membership meeting. Nomination of new officers high-lighted the agenda, and persons nominated will be listed in this column next week.

Election of these nominees will take place at the next monthly meeting which will be held on Thursday, May 29. Do mark your calendars right away, for this will be a very important meeting . . . and it is the hope of Your Friendly Neighbor that every NCC member will attend to cast his vote for the persons who will lead our neighborhood for the coming year in its civic effort toward becoming a better place in which to live.

NEGLECTED NEIGHBORS
Looking over the membership list the other day, Your Friendly Neighbor was dismayed to discover that several residential streets in our neighborhood have no representation whatever in the NCC! Undoubtedly, the general attitude of all these good, sleepy neighbors is "Let George do it." And unfortunately most often "George" does it . . . but not with your interest at heart! So for goodness sake, dear friends and neighbors, don't neglect your civic privileges. Thru membership in the area council, you are entitled to the effort and support of the entire organization in correcting an undesired situation and in developing your idea in the best interest of the neighborhood.

INTERESTED BYSTANDER
At our March membership meeting, City Planning Director, James Lister, brought along with him the Assistant Manager of Cincinnati, Chas. H. Stamm, who was so favorably impressed by this type of "town meeting" that he requested the NCC to send him a copy of our minutes for study by the City of Cincinnati. Mr. Stamm stated that neighborhood meetings of this kind is what is needed more widely thruout the United States, particularly in the large cities in order that Government can be brought closer to the people from whom it stems.

AN AFTER-THOUGHT
Drop in to see your next-door neighbor or grocer and other business folk in the neighborhood during these next several weeks — prior to the May 29th meeting. Urge them to join the NCC . . . membership fee \$1.00 per year entitles one to voting privileges . . . however, everybody is welcome!

A strong and large union of good neighbors can only result in a good neighborhood — from which we all reap benefits, including our children!

Twenty-five percent of all drivers involved in fatal automobile accidents in the US last year were under 25 years old.

Sells Insurance

William J. Gabriel

William J. Gabriel, son of the Gabriel family of 1210 E. 60 St., formerly associated with the Beachland Motors announces that he is now a member of the firm R. Wells, Ruby Insurance and Real Estate.

A brother of Don Gabriel of Gabriel-Lackner Hudson, Bill is an Air Force veteran and was credited with 47 missions over Europe's battlefronts during World War II.

Don't Miss This — You'll Be Sorry If You Do!

The above caption refers to the three-act Comedy to be presented by the SDZ Newburgh Junior League, Sunday, April 27th, 1952 at 8 p.m. sharp at the Slovenian National Home on E. 89th St., Cleveland 5, O.

The cast of 14 has really prepared an evening of fun for all who attend. All seats for the performance are priced at \$1.00 each, and tickets can be procured from any member of the Junior League.

There will be an afternoon matinee for the children at 2:30 p.m. and children will be admitted for 25c.

The performance will be followed by dancing to the excellent music of the ever-popular "Hoyer Orchestra" which we are certain will make everyone happy and gay, long after the final curtain is drawn, on the last scene of "LOVE IS TOO MUCH TROUBLE".

We'll be looking for you — so don't miss this performance. If you do, — we can truly say, — YOU will be sorry!

Benedictine Dads Hold Colorful Bazaar

Under the sponsorship of the Dad's Club of Benedictine High School, a colorful bazaar will be held in the school auditorium, 2900 E. Boulevard, on the evenings of Friday, Saturday and Sunday, April 25, 26 and 27. Sunday afternoon, April 27, is reserved as a special event for the youngsters.

All are invited to attend this sixth annual affair which is in charge of William Bouhall, assisted by Aelred Lennon and John McKee, who are making arrangements to assure a most entertaining evening.

Proceeds of the bazaar will benefit the school expansion program.

Adria's Spring Dance

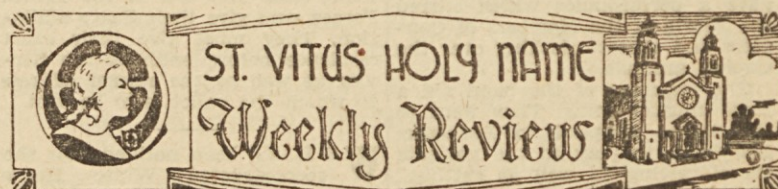
Singing Club Adria is holding its Spring Dance on Sunday, April 27 at the American Yugoslav Center Hall in Euclid, Ohio with tunes by Johnny Pecon's Orchestra. The music begins at 8:00 and will please all dance lovers. Plan to attend for an evening of pleasant music and a good time. Be seeing you!

Make It Nationwide

Some time ago, the state of New York passed what is known as the Feinberg Law, prohibiting employment in the public schools of people who advocate the overthrow of the government by force and violence. The law was obviously aimed at teachers who are communists or party-line followers. However, a great hue and cry was raised to the effect that the law violated the constitutional guarantee of free speech, and the matter was taken into the courts. Now the Supreme Court has ended the legal controversy, by declaring the law constitutional.

It is difficult to see how any thinking person with the interests of a free America at heart can do other than enthusiastically applaud this verdict. One of the primary goals of communism is the utter destruction of free speech and all the rest of the basic freedoms — as witness Poland, Czechoslovakia and the other Iron Curtain countries, no less than the Soviet Union itself. A communist is the slave of his ideology. Communist doctrine holds that any lie or deception is both justified and necessary if it will advance the end of world communism — which means world enslavement. That goes for the communist teacher as well as any other follower of Marx, Lenin, and Stalin. And the communist teacher is the most dangerous of all — for he poisons and betrays unformed minds which cannot tell a subtle lie from a profound truth.

Every state should have a law on the Feinberg model. Communism in the schools must be ruthlessly stamped out.

Holy Name Society News

PRAYER HOUR SUNDAY

The Holy Name Society will have a prayer hour Sunday, April 27th between the hours of 4 and 5. All members should be in attendance, and all parishioners, both English and Slovene speaking, are also invited.

MONTE CARLO

By this time all parishioners should have received their shares for the Annual Monte Carlo sponsored by the Holy Name Society. The big day, remember, is Sunday, May 11th. Returns can be made Sunday in a box provided for in the Church lobby and during the week, in the parish house up to 5 p.m.

The Social slated for May 11th, in conjunction with the Monte Carlo, will begin immediately after church services. On tap for the night will be plenty of games, refreshments, music and dancing. Fun for the old as well as the young. Plan now to be in attendance when May 11th rolls around.

BOARD MEETING TUESDAY

There will be a special Board meeting this Tuesday, April 29th in the Holy Name Room. Plans for the next general meeting as well as the final Monte Carlo plans will be made. Meeting after church services.

FORTY HOURS DEVOTION

The adoration of the exposed Blessed Sacrament will begin on Sunday after the 9 o'clock Mass. Services will be held each evening. On Sunday evening there will be an English sermon and Slovenian sermons will be preached on Mon. and Tues.

St. Vitus Dad's Club Bulletin

The last of a series of card parties for this season will be held on Sat., April 26, at 7:30 p.m. at the school hall. Tickets can be procured from the members or purchased at the door for the nominal cost of 75 cents. Home-made donuts and coffee will be served. Souvenirs and a table gift will be provided for each table. For an enjoyable evening make plans with your friends on attending.

If you already purchased tickets for the Mar. 30th card party, which was postponed due to the death of our pastor Msgr. B. J. Ponikvar, those tickets will be honored for this date.

The entire proceeds are to be used to promote youth sports activities. You can help make this party and the youth program a success by your attendance.

Many thanks to the people who attended our card parties in the past and also to the local merchants for their generous donations. PUB. COM.

ST. VITUS BOYS CYO BASEBALL TEAM

With the long awaited cry of "Play Ball!" on Saturday afternoon, April 26, 1952, St. Vitus Boys CYO Team will start its 1952 baseball season. The team is said to be, by many experts (of the neighborhood), one of the best of the years.

The team is under the capable management of Richard Macerol, manager-coach. The starting team members are: J. Bell, F. Cernisky, E. Champa, D. Clark, F. Drobnik, R. Godic, G. Grahek, B. Jernejic, K. Jernejic, E. Kozleuchar, F. Mack, J. Marinko, G. Marlowe, A. Lipold, E. Retkovich, P. Risko, C. Salmon, A. Strah.

Sodality News

The Holy Hour for Forty Hours Devotion will be held on Sun., Apr. 27, from 12:30 to 1:30 p.m. Immediately after the Holy Hour, all Sodality members are invited to attend the Sodality Institute to be held at Merrick House, 1050 Starkweather Ave. Transportation will be provided. Directors from various Sodalities in the diocese will speak, and Sodality problems will be discussed.

Our annual May Crowning will be held on the first Sunday of May. Miss Julie Mlakar, chairman of Our Lady's Committee will crown the Blessed Virgin. Officers and chairmen will form the Queen's Court while other members of the Sodality will form the Living Rosary. There will be a rehearsal on Wed., April 30, in church, and every member is asked to attend.

JUNIOR SODALITY

To all Junior Sodalists; Please keep these things in mind: 1.) Mother and Daughter Communion Breakfast on May 11th at 7 Mass. Please let Marilyn Zak know if you are going! 2.) May Crowning on May 4th—Wear white blouses and dark skirts and be down in the Sodality Room at 6:15 promptly. The rehearsal will be on Wednesday, April 30th at 8:00 p.m. in the church. 3.) The Holy Hour for Forty Hours Devotion on Sun., April 27, 1952 at 12:30-1:30. Let's see how many will be there. 4.) Remember May for Daily Mass and Communion and May Devotions. Remember Mary during May!

CONNIE TRUNK

ST. VITUS MOTHERS CLUB

Sunday, April 20, was First Communion Sunday at St. Vitus. We wish to express our sincerest thanks to all who in any way helped make this a perfect day. To the Sisters and Father Tome for their untiring efforts and patience in instructing and guiding the children for this great day, and also to Father Baraga for his cooperation in making this such a memorable day. Many thanks also to the members who so ably helped with the preparations and serving of breakfast to the First Communicants. You did a splendid job, ladies.

To you, First Communicants, Congratulations! May the Divine Infant Jesus guide you most tenderly and shower you with His many blessings.

The Mothers' Club at this time wishes to congratulate Father Baznik on his appointment as our new pastor. Our best wishes for success in your new assignment, Father.

Reminder: Our next meeting will be held on May 7, at 7:30, at which you will receive more information on our new promotion and other coming activities; it is important that you attend. PUB. COM.

C.O.F. News & Views

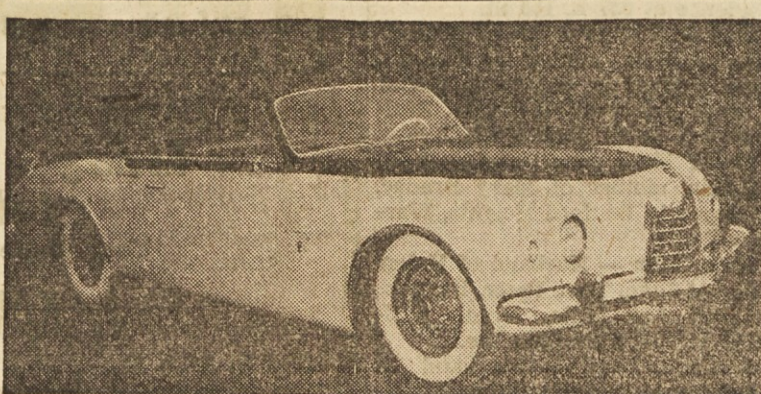
BARAGA COURT COF BASEBALL TEAM
Baraga Court COF 1317 is again sponsoring a hard ball team in class E Sandlot.

Last year the court team, coached by Joe Merhar, who is again at the helm, was nosed out in the semi finals.

With a few additions the team should be right in the thick of it this season.

Watch this column for further details. (Continued on Page 8)

WILL BE IN CLEVELAND

America's newest experimental car, Chrysler Corporation's C-200 will have its first public Midwest showing April 25 through May 11 when it goes on display at the Cleveland Sports Arena, Cleveland, Ohio, as a feature of Chrysler's "New Worlds in Engineering" show. The C-200 was designed in Detroit by Chrysler engineers and built in Turin, Italy. Light green and black in color, the C-200 is powered by a Chrysler Firepower V-8 engine.

This and That from Washington

By Congressman Frances P. Bolton

Mrs. Bolton

AFTER several weeks of peak activity on Capitol Hill it was the greatest pleasure to take a few moments on the beautiful April sunny morning to welcome the splendid Cleveland Heights High School Band to Washington. Both the band, Mr. John F. Farinacci and its manager, Mr. P. Theodore Lorz, did a fine job of preparing for the concert tour. Three members of the school parents' association were with the band on its entire bus tour and these "band mothers," Mrs. Herbert Herbell, Mrs. Gunnar Gabrielson and Mrs. R. E. Ricksecker, certainly contributed greatly to the success of the occasion. A further tribute to the importance of the band in the life of Heights High was the presence of its Principal, Mr. E. E. Morley.

Standing on the steps of the Capitol, with uniforms resplendent and immaculately neat, the band gave a performance which stirred the hearts of the Members of Congress and visitors flocking over the Capitol grounds.

The members of the band did a most unusual thing. They went to the Naval Hospital in Bethesda, Maryland, to play to the patients there—"giving as well as getting." This lesson of giving back joyously for the much we have received is part of the great lesson that must be learned by Americans if we are to continue as a free nation.

Each spring thousands of school children come from all parts of the country to see their Capitol. The deep interest with which they view the historical monuments of the city, and the reverence in which they hold the visible signs of our working democracy, are often very moving. It renews in me and in all of us the determination to serve them well and to be worthy of their respect.

FIVE Clevelanders are among the 26 students from Ohio who received National Science Fellowship awards just announced last week. It is gratifying for those of us who favored the legislation which established these fellowships to see that such fine students as Alvin E. Fein of Cleveland Heights, William Tobocman of Shaker Heights, and Marshall P. Ernste, Casimer T. Grabowski and Edward E. Zajac, all of Cleveland, have been awarded. They means to continue their studies in their fields of physics, engineering and zoology. The National Science Foundation Act of 1950 envisioned these grants as a means of developing the new talent which is so important to our defense today.

ABSENTEE voting by our men and women in the Service is a vital part of our democratic system. In Ohio, it is important that our servicemen be assured of the opportunity to vote in the May 6 primaries. Those wishing to do so must apply for ballots in time to get them back to the Clerk of the County Board of Election by noon on May 6. Applicants should state that they are legal residents of Ohio, that they are in the Armed Forces, and give their Party affiliation. They must give their exact residence before entering the Service as well as the return address to which the ballot is to be sent.

WE HAVE been notified that the reconstructed White House will be reopened to the public on Tuesday, April 22. Visiting hours will be from 10 a.m. to 12 noon Tuesday through Saturday weekly. Visitors need only present themselves at the East entrance where White House police will be stationed to assist all guests.

WHEN Congress reconvenes on April 22 after its brief recess, we will consider the two remaining appropriation bills, one for the Department of Agriculture and the other for the Legislative branch itself.

Doings of the American-Slovene Club

The Annual After-Easter dance of the American Slovene Club held at the Legion Hall on Saturday, April 19th, with Eddie Zabak playing the polka music, was a huge success. Everyone had a wonderful time and when the band stopped playing, most of the people lingered for some old-fashioned group singing. Those of you who didn't come, certainly missed a great time.

Installation of officers was held at a Dinner Meeting at Crosby's Restaurant. The following are the officers for the coming year: Mary Marsich, president; Emma Skoff, vice-president; Frances Tomazic, recording secretary; Dorothy Warnke, corresponding secretary and Jane Kaplan, treasurer.

Mrs. Wm. J. Lausche, Publicity Chairman.

THE EUCLID SCENE

By MICHAEL BOICH
Councilman of Ward 3

Rezoning of the former home of Probate Judge Nelson J. Brewer, 21900 Euclid Ave., Euclid, to permit its use as a funeral home was unanimously approved by the Euclid Council.

Eugene C. Brickman, of C. P. Brickman & Sons, 7204 Superior Ave., presented a letter signed by owners of six surrounding properties, saying that they did not object to the change.

TWO FUNERAL HOMES

for
Reliable Experienced Sympathetic Funeral Services

at
Prices YOU Select

Call
A. GRDINA & SONS
FUNERAL DIRECTORS
1033 East 62nd St.
Henderson 1-3028 - Klemenc 1-5890

Cultural Garden Group To Install New Officers

A special invitation is extended to the members and friends of the Yugoslav Cultural Garden, to join with the affiliated Nationality groups, at the Installation Banquet Sunday, May 4 1952, 6 p. m. — in the Grand Ballroom of Hotel Cleveland.

Tables will be reserved for the various Nationality groups. Members of the American Yugoslav Slovene Club are especially invited to join with the Yugoslav representation.

A fine program of Dinner music, and other entertainment has been arranged. Our own Miss Marion Kuhar will render vocal selections, accompanied by Mr. Francis Mokris. Mrs. Martha Immel Creighton, Harp soloist, formerly with the Philharmonic Orchestra, will render classical selections. Mr. Louis B. Seltzer, will install the Federation officers. Mayor Thomas Burke, will be the principal speaker. Mr. George Kalkas is program chairman. Officers to be installed are as follows: Pres., Leo Weidenthal; vice-pres., Geo. N. Kalkas; Mrs. Geo. W. Mercer, Judge J. Sawicki; cor.-sec'y., Mrs. Peter P. Mokris, exec.-sec'y., Mrs. Lewis; W. Phillips; treas., Anton Grdina; exec.-com. members, Mrs. Frank Mervar, Judge Louis Petrash.

Member organizations are: American, American Legion, Bohemian or Czech, British, German, Greek, Hebrew, Hungarian, Irish, Italian, Yugoslav, Lithuanian, Roumanian, Rusin, Scandinavian, Scotch, Slovak, Syrian, Ukrainian.

Make your reservations at once by calling Mr. Anton Grdina, HE 1-2033 or Mrs. Frank Mervar EX 1-0069.

Adria's Concert Postponed

Singing Club Adria wishes to inform all friends that our concert and play originally scheduled for Sunday, April 27th has been postponed to a new day. After reserving the hall, we discovered there are several other important events being held on the same day, and so Adria has decided to introduce something as yet untried in our cultural circles. We are holding our spring concert on Saturday, May 17th at 7:30 at the American Yugoslav Center Hall on Reher Ave. Sundays are the usual day of the week to hold programs but after discussions we found that Saturdays are just as favorable except that no group has to date booked a Saturday for a concert.

We hope you will make a date with Adria and mark Saturday, May 17th on your calendar to be spent in Euclid, Ohio. The program has been planned for your enjoyment and consists of a concert and an one-act play "Ko se ljubezen zbudi" directed by Mr. Anton Schu-

bel. There will also be a social after the program with refreshments and music for everyone.
D. P.

ST. VITUS

(Continued from Page 7)

St. Vitus Church League

SEASON ENDS WITH CLOVER DAIRY CHAMPS

Clover Dairy is the new champ and they made it by a large margin, 12 points, by white-washing Brodnick Bros. This was Charity Night Tournament and the boys seem to have a couple of fairly good scores. Al Germ in the 160 class hit 591 while Johnny Kirk in the 140 class hit 547. We hope they get a prize for their efforts.

Best series of the evening was by Al Germ 591, Herman Meglich 226 had the best single game. In the team events Chas. and Olga Slapnik Florists hit 911-2640, both high of the final night.

Norwood Appliance had their first good night of the season, result was a clean sweep over the Cimperman Mkt. Tony Baznik 531 and T. Bizjak 523 topped the winners. For the losers it was Al Germ 203-209-591 and his brother Max 521.

Nor. Appliance 832 878 876 2630
Cimperman Mkt. 852 819 831 2502

Chas. and Olga Slapnik Florists took 3 points from the Baraga Ct. COF. All the Florists had 500 series, Al Bokar 551, A. Brodnick 527, Ed Salomon 525, A. Kogoy 523 and J. Merhar 513. Best for the losers was T. Bogovich 486.

C. - O. Slapnik 837 911 892 2640
Bar. Ct COF, 1317 864 835 781 2480

Our champs kept up their winning ways and blasted out a white-wash over Brodnick Bros. The Clover Dairy's had H. Meglich 226-539, Frank Pivlich 529, B. Meglich 202-204-537, and J. Lach 201-517. Best for the losers was Rudy Brooks 473.

Clover Dairy 815 872 872 2569
Brodnick Bros. 744 847 672 2363

Catholic War Vets applied the whitewash to the Mar-Ket Coal. Johnny Kirk 211-547, and Lou Novsak 533 topped the Vets. Best for the losers was R. Marolt 501.

Cath. War Vets 885 901 835 2621
Mar-Ket Coal 753 829 808 2390

Yale Flowers won 3 points from the Carlton Club. Cebuly 205-546 was the big noise for the Florists. Kotnik topped the Carlton Club with 511.

Yale Flowers 805 810 774 2389
Carlton Club 793 756 839 2388

Norwood Men's Shop took three points from the Kollander Agency. E. Kopore 212-535, E. Kovacic 528 and Al Kopore 508 were best for the Men. Tops for the losers was the top bowler of our circuit Leo Kodrnaz 590.

Nor. Men's Shop 811 895 816 2522
Kollander Agents 788 766 825 2379

FINAL STANDING

	W	L	Pts
Clover Dairy	67	32	91
Norwood Men's Shop	56	41	79
Cimperman Mkt.	52	47	75
Carlton Club	55	44	74
C. and O. Slapnik	56	43	73
Brodnick Bros.	50	49	66
Mar-Ket Coal	47	52	63
Kollander Agency	47	52	61
Yale Flower Shop	45	54	60
Catholic War Vet	43	56	56
Nor. Appliance	39	60	49
Bar. Ct. COF	35	64	45

High Three Games (Team)

Chas. and Olga Slapnik, 2303

Clover Dairy, 2799

Carlton Club, 2793

High Single Game (Team)

Mar-Ket Coal, 1007

Carlton Club, 973

Norwood Men's Shop, 972

High Three Games (Indiv.)

E. Kopore, 664

E. Salomon, 645

E. Kovacic, 638

High Single Game (Indiv.)

J. Zorich, 268

M. Garisek, 257

E. Kopore, 255

Death Notices

Hubert, Louis A. — Husband of Ruth. Residence at 450 Babbitt Rd. Kressal, Agnes — Mother of Victoria. Residence at 1162 E. 60 St. Lach, Mary — Mother of Agnes Frank, Mary Klemencic, sister of Frank, Louis, Frances, Josephine. Residence at 637 E. 185 St. Mackar, Frances (nee Vugrinac) Wife of Peter, mother of Thomas, Martin, daughter of Martin, sister of Anna, Barbara, Martin Jr. Residence at 12024 Darlington Ave. Mirtel, Mary (nee Puzel) — Wife of Louis, mother of Mary Bradac. Residence in Bedford Heights, Warrensville. Rosic, John — Husband of Helen, father of John, Tom, Peter, Richard, Rudolph, Ann Mills, Vera. Residence at 12636 Iroquois Ave. Urbancic, John — Husband of Frances (nee Mauer) father of Ca-

rol, John, Joseph, son of Jennie (nee Novak), brother of Joseph, Sylvester, Jennie Zalctel, Mary Shuster, Anna Dulay, Emma Jurcak. Residence at 5016 E. 110 St.

Zadnik, John — Husband of Anna (nee Jaksic), father of Anna Turic, John Jr., Mary Price, Jennie Schmidt, Helen Grebeck, Betty. Residence at 17821 Marcella Road.

Spring Polka Festival

Perhaps you thought that the Polka Kats Club were snowed under last November at their Day and Night Jamboree and would never dig themselves out again. The warm spring sun has helped by melting the snow and the Polka Kats are back again with their Second Annual Spring Polka Festival.

As in the past this will be another big polka extravaganza with all the flourishes that you have come to associate with the Polka Kats. For this dance you will find the following line-up of top polka recording orchestras.

Kenny Bass — Coral Records
George Cook — Decca Records
Eddie Haba — Decca Records
Johnny Pecon — Capital Records

The Polka Kats had hoped to have Johnny Vaghal also appear at their Polka Festival, but Johnny had a previous out-of-town commitment.

Jim Doney of Station WSRS will handle the master of ceremonies duties. He'll have a busy evening meeting all his radio fans and still try to keep the polka bands from getting in each other's way.

As usual where you find the Polka Kats you'll find the Slapnik Brothers of St. Clair Avenue. A flower will be given to each person who attends the dance. The flowers are through the courtesy of the three Slapnik Brothers.

In addition there will be prizes and souvenirs given away during the course of the dance. The Polka Kats have worked up a surprise that is so much of a secret that even your scribe doesn't know what it will be.

Since a Bowling Tournament will be held Saturday and Sunday in Cleveland, it is expected that many out-of-towners will attend the dance. Naturally the welcome mat will be out for the bowlers who have been looking forward to sampling Cleveland's hospitality.

Now that you know all about the dance, let me tell about where and when. It's tonight April 25 at the Slovenian National Home, 6417 St. Clair Ave. Let's make it a date for tonight. Okay? See you at "Slov. Home."

POLKA KITTEN

Wedding Bells

Married last Saturday in St. Aloysius Church were Miss Frances Agnes Mezmar of 12522 Woodside Ave. and Rudolph Zelko, son of Mrs. Mary Zelko of 5516 Carry Ave.

Married last Saturday in St. Vitus Church were John Levstik of 1169 E. 76 St., and Frank Centa.

Annual X-Ray Survey in Euclid

Mrs. Carl L. Peterson, Chairman of the Euclid Chest X-ray Committee, now laying plans for the annual x-ray survey to be held May 1 to 17, this week announced that the schedule of locations for the Christmas Seal x-ray units had been drawn up.

Euclid's survey opens on May 1 with the x-raying of senior high school students and school personnel during the morning hours.

Christmas Seal Chest X-ray units will be located at 14 different spots throughout the city during the 14 days of the survey. X-rays are free!

A Mattress is no substitute for a BANK VAULT!

A lumpy mattress is good cause for sleepless nights. Save your money here. Relax, enjoy your sleep and live longer. Sleep on a Savings Pass Book, it's safer and the money is always available.

Member Federal Deposit Ins. Corp.
6131 St. Clair
15619 Waterloo
3496 E. 25 St.
Broadway 6666
3 OFFICES

NORTH AMERICAN BANK

Following is the complete schedule: May 2: — Euclid Ave. at Chardon Rd., 10 a.m. to 5 p.m.; May 3: — Health Fair at Shore School, 1 p.m. to 9 p.m.; May 4: — Health Fair at Shore School, 1 p.m. to 6 p.m.; May 5: — Chickasaw at East 200th Street, 1 p.m. to 8 p.m.; May 6: — Tremaine Drive, 1 p.m. to 4 p.m.; May 7: — Parklawn Drive, 5 p.m. to 8 p.m.; May 8: — Babbitt Rd. near Nickle Plate, 1 p.m. to 8 p.m.; May 9: — Lake Shore Blvd near East 222 St., 10 a.m. to 5 p.m.; May 10: — Lake Shore Blvd near East 222 St., 10 a.m. to 5 p.m.; May 11: — East 260 St. at Mallard, 1 p.m. to 8 p.m.; May 12: — East 250th at Briardale, 1 p.m. to 4 p.m.; May 13: — Briardale at E. 238th St., 5 p.m. to 8 p.m.; May 14: — Lake Shore Blvd. at E. 266 St., 10 a.m. to 5 p.m.; May 15: — E. 185th St. at Pawnee, 10 a.m. to 5 p.m.; and May 17: — East 185th St. at Pawnee, 9 a.m. to 1 p.m.

Why Pay More?

CLEVELAND TRUST PERSONAL LOANS

ARE LOW-COST EASY TO ARRANGE

The Cleveland Trust Company

FOUNDED 1894 EVERY BANKING SERVICE

25 NEIGHBORHOOD OFFICES

THE BANK FOR ALL THE PEOPLE

PAULICH Specialty Co.

ADVERTISING GIFTS

MATCHES - CALENDARS
SOUVENIRS, Etc.

IV 1-9687

If no answer call GL 1-7697

Rich's Auto Body Shop

COMPLETE AUTO SERVICE

Painting - Motor Service
Ignition - Brake Service
1078-80 East 64th Street
Tel. HE 1-9231 — HE 1-4947

Charles & Olga Slapnik

FLOWER SHOP

FLOWERS FOR ALL OCCASIONS

6026 St. Clair Ave.—EX 1-2134

NOTICE

You can pay Gas, Water, Electric and Telephone bills every day at the office of

MIHALJEVICH BROS. CO.

6424 ST. CLAIR AVE.

With our Special Money Orders you can pay all other bills, such as doctors, hospitals, rents, stores, etc.

Office Hours: 9 A.M. to 6 P.M.

HALL AVAILABLE

For Weddings, Parties, Meetings, etc. For information call

EX 1-1143

LITHUANIAN HALL

6835 SUPERIOR AVE.

Rudolph Knifec Agency

Complete Insurance Service

Our companies are rated

A-plus

Auto and fire rates given over phone.

IV 1-7540 820 E. 185th St.

"DRY CLEANING THAT SATISFIES"

ALSO DYEING - PRESSING REPAIRING

Acme Dry Gleaning & Dyeing Co.

672 E. 152 St. GL 1-5374

Roofing - Siding - Tinning and Repairing

Your Roofers for Over 20 Years

J. KOVICH & SON

1554 E. 55th St. Call EN 1-2843

Vote for William M. Boyd for Congress

Democratic Primary May 6, 1952

SERVED 2 TERMS IN THE HOUSE OF REPRESENTATIVES

6 Terms in Ohio Senate (2 as Democratic Floor Leader). Democratic Nominee for Congressman-at-Large 1946. Elected to Cuyahoga County Charter Commission 1949. Co-Author of Old Age Pension Amendment, Ohio Turnpike Law, and Strip Mining Law. Author of Ohio Unemployment Insurance Law, and Ohio Female Labor Law. For 16 years fought against tax increases in Ohio General Assembly. Instrumental in repeal of Sales Tax on food. If you are against high taxes, high cost of living, government by bureaucracy—

VOTE FOR WILLIAM M. BOYD

For CONGRESS in the 20th DISTRICT

BEROS STUDIO

6116 ST. CLAIR AVENUE TEL.: EN 1-0670

For the Best in Photography — Weddings in Studio: Candid; in Church and Home; Satisfaction Guaranteed.

STARC'S

9320 Kinsman Rd. Distinctive Floral Arrangements For All Occasions
MI 1-2469 — Telegraph Delivery Service—
Nite Phone EX 1-5078 City Wide Delivery

BUKOVNIK STUDIO

JOHN BUKOVNIK, slikar

762 EAST 185th STREET, IV 1-1797

Odprto vsak dan od 9. do 8. ure
v nedeljo od 10. do 3. ure

Whenever your home or building needs
Reroofing - Recoating - Repairing
call us for free estimate

GEO. LOZICH

(son of the late Anton)

Representative of **THE WEST SIDE ROOFING CO.**

6904 Denison Ave. Over 20 Years Experience WO 1-1900
Reasonable Prices — Monthly Payments — Expert Work

ATTENTION!

If your automobile needs any repairs such as body and fenders, or a new paint job to make it look like new, you can turn with perfect confidence to

SUPERIOR BODY & PAINT CO.

6605 St. Clair Ave. ENdicott 1-1633

We will renovate your car to your entire satisfaction. Prices are Reasonable—Service Prompt and Reliable

FRANK CVELBAR, Prop.

17 FILTERS... HUMIDIFIES... WARMS... CIRCULATES!

THE AIR IN YOUR HOME

Why put up with dry, harsh air in your home during the heating season? This Bryant cleanses the air, adds the right amount of moisture, warms and circulates the air to every room. Gas-fired, completely automatic. Ask for our free heating survey.

bryant Automatic Gas WINTER AIR CONDITIONERS

FOR PROMPT SERVICE call

JOE AHLIN

SHEET METAL & FURNACE

613 East 99th St. Phone GL 1-7630

36 MONTHS TO PAY

Make your payments with your gas bill

given by

SPRING DANCE CLUB ADRIA

SUNDAY, APRIL 27, 1952

8:00 P. M.

Music by **Johnny Pecon**

AJC HALL . . . 20713 RECHER AVE. . . EUCLID, OHIO